

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1-70

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna poltivrsta (72 mm):
na enkrat . . . . . po 15 v
na dvakrat . . . . . " 13 "
na trikrat . . . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna poltivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenim nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Zanemarjena Istra.

Iz Istre.

Če človek prečita »Slovenec« čla-
nek »Trst, bodoči nemški Hamburg na
jugu«, mora žalibog priznati, da so go-
spodarske razmere tu doli pri nas silno
žalostne, da naravnost obupne, in ko bi
človek ne verjel v trdo žilavost in na-
vezanost istrskega kmeta na svojo zem-
ljo, bi kmalu res zgubil vsako upanje,
da se bo naš seljak sploh kdaj gospo-
darsko in kulturno dvignil in gospo-
daril po istrski deželi.

Nekateri pravijo: V Istri je kame-
nje, kaj hočemo, se ne da pač nič sto-
riti, kamenje ne bo nikoli rodilo. Ta
misel je popolnoma zmotna. Če bi to
veljalo, bi bil seveda vsak trud zaman
in bolje je, da raje danes kakor jutri
zvežemo svoje cule in gremo! Toda te-
mu ni tako. Istra ima za poljedelstvo
ugodno lego in tudi ljudje imajo ve-
liko veselja do kmetijskega dela. Pomi-
slite! Istra je dežela, katere zemlja sko-
ro nikoli ne počiva; skoro ni meseca v
letu, v katerem ne bi dajala istrska
zemlja svojih sadov. Ko pokriva druge
dežele debel sneg in pihajo ledeni vi-
harji, dela istrski kmet lepo svoje delo
naprej, izvzemši tiste dneve, ob kate-
rih huda burja brije; so pa tudi kraji,
kjer tudi burje ne poznajo. Istrski
kmet in delavec tudi ni razvajen in ne
stavi velikih zahtev na življenje; veči-
noma je skromen, z malim zadovoljen
in vaje trpljenja. Zemlja in prebival-
stvo torej nista toliko kriva te gospo-
darske zanemarjenosti in zaostalosti,
krivci so iskati drugod.

Istrijan nima čisto nobene opore
na zgoraj, v deželni oblasti, prav no-
bene, ne pouka, ne denarja. Deželna
uprava vidi v dveh tretjinah istrskega
ljudstva ne človeka, ki ga mora varo-
vati, mu pomagati, ampak narobe ele-
ment, ki se mora uničiti s šikanira-
njem, iztrebiti iz dežele, pripraviti na
beraško palico in ga pognati po svetu,
če se ne da poitalijančiti. In takih nas
je v Istri dve tretjini.

Dežela je v rokah par laških advo-
katov, ki nimajo nujnejšega dela, ka-
kor istrsko deželo po vzorcu kake laške
provincije upravljati. Za kako gospodar-
sko delo nimajo ti možakarji ne smi-
sla, ne sposobnosti. Gospodarske ta-
lente te družbe je prav posebno osvet-

lila koprška deželna razstava s svojim
velikim primanjkljajem in pa uprava
mesta Pulja s svojimi sleparijami.

Dežela sicer nima rek za obrtniška
podjetja, ne vodnih sil, zato kakih to-
varn v velikem stilu ne pričakujemo,
ali v poljedelskem oziru bi se pa lahko
kaj storilo. Drugod se deželne oblasti
kolikor mogoče trudijo, da živinorejo,
vinorejo, sploh deželno kulturo dvig-
nejo, pri nas pa ta gospoda niti mazin-
ca ne gane. In vendar je narod po na-
ravi žilav, priden, ne mara za Ameriko.
Trebalo bi mu bilo samo ustvariti pogoje
za življenje v boju z naravnimi silami
in konkurenco. Ali je treba, da se uva-
ža surovo maslo iz Tešina, meso z Du-
naja, perutnina iz Štajerske itd.? Vse
te stvari bi se lahko dobivale doma, de-
žela ima lepe pašnike, dobro seno, redi
čisto lahko tudi težko živino, za perut-
ninarstvo in zelenjad je pa naravnost
neprekosljiva.

Pa kaj, ko nam deželna uprava ni
dala niti ljudskih šol, da ne govorimo o
kakih gospodarskih, strokovnih šolah
in podučnih tečajih. Ko bi ne imeli vla-
de, da tu in tam, kadar je sila na vrhu,
na pomoč priskoči in sama vmes po-
seže, res ne vemo, kaj bi bilo z nami.

Mnogo je seveda tudi zakrivila zgo-
dovina našega ljudstva. Severni del
Istre je tičal stoletja v okovih beneških
mogotcev, ki so deželo izsesavali do
mozga; ljudstvo je bilo tako navajeno
na te razmere, da te še dandanes čud-
no in plašno gleda, ako mu začne go-
voriti o kaki samoosvojitvi. Človeku se
sicer čudno zdi, a je resnica, da si se-
ljak boljše oblečenega človeka ne upa
drugače pozdraviti, kakor v spakedra-
ni laščini, da poklican in sodnijo go-
vori v tako zmešanem dialektu, da ga
živ krst ne razume. Benečanom je od-
zvonilo, a ostali so v slovenskih in hr-
vaških krajih poturice, ki nosijo veliki
zvonec in jemljejo ljudstvu političko in
duševno svobodo z denarjem vred. Star
človek je tako zaverovan v te »šjore«,
da je vsako pregovarjanje bob v steno.

Govorili smo o šolah; danes jih
imamo nekaj, hvala Bogu, imamo pa
križe z učitelji. Učiteljstvo, z malimi
izjemami, ne deluje v duhu poštenega
istrskega trpina, ampak misli, da ob-
stoja poklic učitelja v tem, da se prek-
lja z duhovščino in nosi liberalno fano.
Kaj pa, ravno tega je treba istrskemu
kmetu! Namesto da bi gospodje prišli
za kako praktično gospodarsko in iz-
obraževalno delo in ljudstvu pot ka-

zali, pa še podirajo. Tako sta si Istrijan
in domači učitelj v mnogih krajih —
tujca.

O kakem večjem gospodarskem
probuhanju ljudstva v Istri ne moremo
torej govoriti. Kmetijska šola v Poreču
je laška, pa še ta slabo napreduje; da
bi bila ona pristava pri Pazinu kme-
tijska šola, je bolje molčati; slovenske
ni in ni sledu, da bi se kedaj otvorila.

Država nam res daje zadnja leta
podpore za uboge po vremenskih ne-
zgodah prizadete, pa to je le za to ali
ono leto; stalnega izboljšanja razmer
pa ni videti, edino Gospodarska zveza
za Istro deluje po svojih močeh s hva-
levredno požrtvovalnostjo, pa vsemu
tudi ona ne more biti kos; vendar pa
je ravno ona začetek boljše bodočno-
sti. Hranilnic in posojilnic je precej v
deželi, ki so marsikoga iztrgale iz
krempljev laške gospode, postavile ga
na lastne noge in mu dale pogum za
vztrajno samopomoč; Bog jim daj mno-
go požrtvovalnih moči!

Najhujša posledica teh žalostnih
gospodarskih razmer pa je demoraliza-
cija, ki se širi med ljudstvom. Pijanče-
vanje je huda rana, ki dela ljudi ne-
srečne od roda do roda, in tega je po
Istri le preveč; revščina se širi vedno
bolj, vedno se pa prirejajo popivanja,
veselice in javni plesi, ki kvarijo mlá-
dino že v nežni mladosti. Pritožbe ne
izdajo nič; odredbe oblasti so le na pa-
pirju, ako so, v mnogih glavarstvih
niti teh ni. Mladina pa pleše in izgublja
moči in noči ter kvari svoje mlado živ-
ljenje. Ko bi hoteli nekateri naših na-
rodnih zastopnikov te stvari, ki smo
jih tukaj našli, v resnici zastopati, bi
imeli ogromno lepega in hvaležnega
dela. V istrskem deželnem zboru ga
itak nimajo, ker nikoli ne zboruje.

Občinske volitve na Francoskem.

Včeraj so se pričele po vsej Fran-
coski občinske volitve, ki bodo trajale
do 12. maja. Poleg gospodarskega po-
mena pride toplot tudi politični pome-
n vpoštev, ker imenujejo občinski sveti
tudi zastopnike v volilni kolegij senata.
Zaraditega se vrši že tedne strasten vo-
lilni boj. Najhujši je v Parizu, kjer se
poteguje za 80 občinskih mandatov nič
manj kot 250 kandidatov. Povsod pa
zmaga v občinah prepričanje, naj bi
se občinski sveti kolikor mogoče varo-
vali dnevne politike in svoje delo ome-
jili veliko bolj na rešitev gospodarskih

vprašanj. Na teh nevtralnih tleh so se
združile stranke desnice. Tudi fran-
coski katoliki korakajo z upom na
uspeh v volilni boj. Več škofov je v pa-
stirskih pismih opozarjalo na pome-
ni občinskih volitev. V posameznih ško-
fijah so se ustanovile župniške organi-
zacije, ki so izdelale program, na kate-
rega se morajo obvezati kandidati, ki
naj dobe tudi glasove katoličanov. V
tem programu stoji na prvem mestu
svoboda religije, ki se mora raztezati
tudi na zunanje cerkvene prireditve.
Nadalje se zahteva, naj občine del de-
narja, ki ga dobivajo iz prejšnjega ver-
skega budgeta, porabijo za vzdrževanje
verskih društev. Nadalje se naj dru-
žinskim očetom prizna nadzorstvena
pravica nad šolo in učna sredstva v
verskomoralnem in patriotičnem ozi-
ru. Poleg tega se zahteva razdelitev
denarnih podpor od države, občine in
šolskih blagajn na vse elementarne
šole, javne kot zasebne, v razmerju s
številom učencev. Ker sicer ne tvorijo
pristaši politične organizacije katolikov
večine prebivalstva, vendar pa znatno
manjšino, je pričakovati, da bodo ob-
činske volitve prinesle nekaj preobrat
v cerkveni politiki. Omeniti hočemo še
na nek zanimiv pojav pri prihodnjih
francoskih občinskih volitvah. V Bor-
deaux se bo z ozirom na dogovor vseh
strank prvič rabil pri volitvah propor-
cionalni sistem, ki ga nameravajo že
dolgo časa uvesti pri zborničnih volit-
vah. Tudi v drugih mestih, n. pr. v
Charleroiu, Trojesu, Limogesu, Havru
bodo poizkusili s proporcionalnimi vo-
littvami po gotovem ključu.

Iz Spodnje Šiške.

Pritožba. — Shodi za nadomestno vo-
litve. — Letaki. — Volitve. — Izid vo-
litve. — Poraz socialnih demokratov.

Kakor že znano, je deželna vlada
delno razveljavila vsled pritožbe zad-
nje občinske volitve. Razveljavljenih
je bilo 11 mandatov, in sicer 7 odborni-
kov in 4 namestniki. Pravilno bi bilo,
da bi se razveljavile cele volitve, ker
dokazana nepostavna dejanja so priza-
devala vse tri volilne razrede. Torej po
milosti deželne vlade, oziroma po ne-
jasnem razlaganju volilnega reda raz-
veljavljeno je bilo le 11 mandatov in
ne celotne volitve. Izmed teh razveljav-
ljenih mandatov jih je pripadlo 10 so-
cialno-demokratski in 1 liberalni stran-
ki. Boj za razveljavljene mandate se je
bil torej med sociji in liberalci.

LISTEK.

H. Sienkiewicz:

V peščeni puščavi.

Prevedel dr. Leopold Léonard.
(Dalje.)

Druga nesreča je zadela konje.
Stanko, ki je ob času Kalijeve bolezni
jih moral vezati in napajati, je zapazil,
da postajajo strašno suhi. Tega si ni
bilo mogoče razložiti s pomanjkanjem
hrane, kajti vsled dežja je trava visoko
narastla in izborne paše je bilo vse pol-
no. Konji so pa vednobolj slabeli. Čez
nekaj dni je dlaka na njih porume-
nela, oči so jim omedlele, iz nozdri jim
je tekla gosta sluz. Slednjič niso ma-
rali več jesti, pili so pa neprenhoma,
kakor da bi imeli vročico. Ko je ozdra-
vil Kali, so bili konji že kakor skeleti.
On pa je samo pogledal nanje in takoj
spoznal, kaj se je zgodilo.

»Tse-tse!« rekel je, obrnivši se k
Stanku. »Morajo umreti.«

Tudi Stanko je to razumel, kajti
še v Port-Saidu je velikokrat slišal o
afrikanski muhi, imenovani Tse-tse, ki
je tako strašna šiba nekaterih krajev,
da tam, kjer se nahaja, zamorci nimajo

nobene živali, tam pa, kjer se je raz-
množila vsled ugodnih trenutnih pogo-
jev, mrje živina nepričakovano. Konj,
vol ali ose, katerega je pčila Tse-tse,
peša in pogine v preteku nekaj dni,
včasih pa nekaj tednov. Ondotne živali
tudi dobro poznajo nevarnost, ki jim
od nje grozi, in zgodi se, da celo čredo
volov, ki pri napajališču zasliši njeno
brenčanje, spreleti brezumen strah in
se razlete na vse strani.

Stankovi konji so bili pičeni; te
konje in obenem ž njimi osla je sedaj
Kali mazal vsak dan z neko močno di-
šečo rastlino, katere vonj je bil podo-
ben čebulji in ki jo je dobival v džun-
glah. Trdil je, da ta duh preganja Tse-
tse, toda vkljub temu sredstvu so konji
vedno bolj hujšali. Stanko je mislil s
strahom, kaj bo če živali poginejo. Ka-
ko nesti potem reči, Nelko, plahte, šo-
tor in posode. Bilo je pa tega toliko, da
bi edino King zamogel vsega nesti. Da
bi pa osvobodil kinga, moral bi žrtvo-
vati najmanj dve tretjini nabojev.

Vedno večje skrbi so se zbiral nad
Stankovo glavo, kakor oblaki, ki so
brez prenehanja z dežjem napajali
džunglo.

Slednjič je pa prišel najhujši uda-
rec, pred katerim vsi drugi niso bili
nič: mrzlica.

XXX.

Nekega dne je pri večerji Nelka
dvignila k ustom košček posušenega
mesa, potem pa naglo potegnila nazaj,
kakor z gnjusom in rekla:

»Danes ne morem jesti.«

Stanko, ki je poprej od Kalija zve-
del, kje so bučele, ter jih je sedaj ka-
dil vsak dan, da bi jim vzel med, je bil
prepričan, da se je deklica tekom dne
preveč najedla medu in se zato ni bri-
gal za njen slabi tek. Ona je pa za tre-
notek vstala in pričela naglo hoditi
okrog ognja v vedno širših krogih.

»Toda ne oddalji se preveč,« zakli-
cal ji je deček, »da te kaj ne pograbi.«

V resnici se pa ni bal ničesar, kajti
navzočnost slona, katero so divje zveri
čutile in njegovo trobenje, ki je dose-
galo do njihovih čujnih ušes, zadrže-
valo jih je v primerni oddaljenosti.
Jamčilo je to varnost ljudem kakor tu-
di konjem, kajti tudi najstrašnejši ro-
parji v džungli, kakor lev, panter in
leopard, nimajo radi opravka s slonom
in se ne približajo radi njegovim oklom
in trobcu.

Ko pa deklica le ni prenehala kro-
žiti vedno hitreje, je stopil Stanko k
nji in jo vprašal:

»Hej, mala veša, čemu letaš tako
okrog ognja?«

Vprašal je še veselo, toda bil je že
vznemirjen, njegov nemir je pa še na-
rastel, ko je Nelka odgovorila:

»Ne vem. Ne morem sedeti pri
miru.«

»Kaj ti pa je?«

»Tako nekako mi je čudno in ne-
prijetno . . .«

Nato je naglo spustila svojo gla-
vico na njegove prsi in, kakor da bi si
bila svesta kakšne krivde, zaklicala je s
ponižnim, s solzami prepojenim gla-
som:

»Stanko, menda sem bolna.«

»Nelka!«

Nato je položil svojo dlan na njeno
čelo, ki je bilo suho in obenem ledeno.
Vzel jo je torej na roke in nesel k
ognju.

»Ali te mrazi?« vprašal je med
potjo.

Njeni zobje so šklepetali, po celem
telesu jo je pa neprenhoma spreleta-
val mraz. Stanko ni nič več dvomil, da
ima mrzlico.

Zapovedal je takoj Mei, naj jo pe-
lje v drevo, sleče in spravi na ležišče,
potem jo je pa pokrival s čemur je mo-
gel, kajti videl je, da so se bolniki na
mrzlici v Hartumu in Fašodi pokrivali
z ovčjimi kožami, da bi se spotili. Skle-
nil je prenočiti pri Nelki in ji dajati
piti vodo z medom. Toda ona od začet-

V soboto, 4. t. m. priredile sta obe stranki volilne shode. Socialni demokrati v gostilni pri »Zvezdi«, liberalci pa v nasprotni gostilni pri »Kankertu«. Niti prvi niti drugi shod ni imel zaželenega uspeha, kajti udeležba je bila na obeh shodih dokaj pihla.

Govori, v kratkem povedano, so bili nastopni: Liberalci trde, da so socialni demokrati koritarji, pustolovci, da se vežejo z nemško in klerikalno stranko, da so breznamerni itd. O tem povedati vé največ g. Ojster.

Socialni demokrati na svojem shodu so pa trdili nasprotno, češ da so liberalci koristolovci, najbolj korumpirana stranka itd. Pozitivnega, resnega in koristnega pa ni bilo slišati na nobenem shodu.

Včeraj, v nedeljo pa so se vršile volitve. Pristaši S. L. S. se niso udeležili volitev. Liberalci razpošiljali so pa nastopne letake:

»Predrznost je, na javnih shodih trpinom obljubljati zboljšanje njihovega gmotnega položaja, v resnici pa skrbeti za svojo lastno mošnjo. Nepoštenost je, somišljenike zapeljavati v ponesrečene spekulacije, zase pa vleči iz tega korist. Nesramnost je, od delavcev in trpinov krvavo prislužene viharje, takorekoč pritrgane od ust, porabljeni v korist nekaterikov, mesto v prospeh zlagateljev. Višek nedostojnosti je pa, družiti se s korumpirano klerikalno ter največjo sovražnico Slovencev, nemško šišensko stranko, iz namena, pod firmo občine vzorno gospodariti v lastni prid in v prid koritarskih zaveznikov, javnosti nasproti pa kak kompromis tajiti, kljub lastnemu priznanju, kakor ga taji socialno-demokratska stranka. Volilci! Dne 5. maja pomedite s sladkimi obljubami socialnih demokratov in njihovih zaveznikov. Branite svoje žepe pred njih »plemenitimi« nakanami in volite kandidate slovenske napredne stranke, na kateri ni madeža. Škandal bi bil za vso šišensko javnost, če bi se zopet s pomočjo klerikalcev in Nemcev pomnožilo število socialno demokratičnih občinskih zastopnikov. Volilci, ne dajte se begati, volitev je tajna ter volite edino pravo slovensko napredno kandidatno listo.«

Na ta letak naj odgovarjajo socialni demokrati. Glede korumpiranosti pa naj si liberalna stranka zapomni, da v korumpiranosti »slovenskih liberalcev« sploh ni mogoče doseči, za to skrbijo že njihova podjetja: »Glavna«, »Agro-Merkur« itd.

Volitve izpadle so tako, kakor je bilo pričakovati. Od 1003 volilcev v III. razredu udeležilo se je volitev 720; 283 volilcev je torej ostalo doma. Pri zadnjih volitvah se je udeležilo 830 volilcev, torej topot, ko S. L. S. ni volila, je odpadlo 110 volilcev. Zmagali so liberalci. Sociji dobili so do 332 glasov, zadnjič pa do 430. Torej razlika 102 glasova. Pomagali so jim pa topot tudi vsi Nemci in so izdali v to svrhu okrožnico.

Liberalci imajo sedaj 27 mandatov, socialni demokrati pa le tri. Mi pri-

pomnimo k temu le to, da ošabnost nikjer ni dobra, in to naj si sociji zapomnijo.

DRUŠTVA.

Slov. kat. akad. društvo »Dan« v Pragi. Novi odbor za II. (letni) semester je sestavljen takole: Leskovec Anton, predsednik; Zavadlal Miha, podpredsednik in blagajnik; Copic Joško, tajnik; Fon Josip, gospodar in knjižničar.

— »Slomškova zveza«. Tovariši in tovarišice, ki imate v četrtek šolo, ste lahko prosti šolskega pouka, ako se udeležite zborovanja v St. Vidu. Tako je namreč sklenil dež. šolski svet v zadnji seji. Brez ovinkov pa tudi povem, da bi morali ta dopust nadomestiti, ampak nam tega najbrže ne bode treba, ker se zanesemo na naše člane dež. šol. sveta, ki bodo pač znali priboriti »Slomškovi zvezi« in nje podružnicam iste ugodnosti, kakor jih imajo liberalna okrajna učiteljska društva.

Slovensko katoliško akademično društvo »Danica« na Dunaju ima v torek, dne 7. maja 1912 svoj prvi redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Lokal: Rest. Leithner, I, Auerspergstrasse 6. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Slov. katol. izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju priredi v nedeljo, dne 12. maja t. l. v dvorani »Zur schönen Schäferin«, VI., Gumpendorferstrasse 101, zabavni večer s sledečim sporedom: 1. Fr. Ferjančič: Tone, solnce, tone (mešan zbor); 2. S. Gregorčič: V pepelnici noči (deklamacija); 3. Svrčanje, 4. Večer na Savi, 5. Lepa Parizanka, (tamburaški zbor); 6. Jos. Stritar: »Oreste«, dramatičen prizor; 7. Ant. Foerster: Saj ni čuda (ženski zbor); 8. »Nemški ne znajo«, burka v enem dejanju. — Po igri prosta zabava. Blagajna se odpre ob 6. uri, začetek ob 7. uri. Vstopnina 80 vin.

Lahi zasedli otok Rhodos.

Lahi so še minuli petek uradno trdili, da jim niti na misel ne pride zasedi otok Rhodos v Egejskem morju. V soboto je pa laški ministrski predsednik Giolitti prečital ob burnem odobravanju poslancev brzojavko laškega generala Ameglia, ki je brzojavil, da so Lahi v soboto jutraj zasedli svoje vojne ladje, ki jim je poveljeval admiral Viale, pred Rhodosom in da je pričel nato general Ameglio izkrcavati laške vojake. Turki Lahov niso zavirali. Turkijski vojniki so se umaknili na bližnje višine.

Boji na Rhodosu.

Najnovejša poročila o zasedbi Rhodosa pa poročajo, da se je med Turki in Lahi pričel boj, ki je trajal do sobote večera.

Rim, 6. maja. Podadmiral Viale je odposlal z datumom 4. majnika popoldne sledečo brzojavko: »Odposlal sem parlamentarja, da pozove guvernerja, da naj se uda. Guverner je izjavil, da se ne more braniti in zato s

»Zakaj?«

»Zato, da bi hudi Mzima ne ubiti dobrega Mzima.«

Stanko je hotel nekaj odgovoriti, toda naenkrat mu je bolest legla na prsi, stisnil je torej samo zobe in odšel molče.

Ko se je vrnil k drevesu, je imela Nelka zaprte oči; roke so ji ležale na plahti, tresle so se ji sicer močno, toda izgledalo je, da se je prijemlje spanec. Stanko je sedel k nji in iz strahu, da ne bi je zbudil, je sedel nekaj časa popolnoma nepremično. Mea, ki je sedela na drugi strani, je popravljala neprenehoma koščke slonove kosti, ki so ji strčali v ušesih, da bi se na ta način branila pred spancam. Nastala je tišina, samo od spodaj od reke, iz smeri njenega razliva, je prihajalo regljanje žab in otožno kvakanje krot.

Nelka se je naenkrat dvignila na postelji:

»Stanko!«

»Tu sem, Nelka!«

Ona se je pa tresla kot pero v vetru ter pričela iskati njegove roke in ponavljala naglo besedo za besedo:

»Bojim se, bojim se! Daj mi roko!«

»Ne boj se, saj sem pri tebi.«

In prijel jo je za dlan, ki je bila sedaj že kakor razpaljena od ognja; ne vedeč sam, kaj mu je storiti, pričel je pokrivati revno, shušano ročico s poljubi.

»Ne boj se, Nelka, ne boj se!«

Potem ji je dal piti vode z medom, ki se je medtem že ohladila. Nelka je bila poželjivo in je prijala z roko za posodo, ko jo ji je hotel odtrgati od ust. Hladni napoj jo je pomirjeval.

(Dalje.)

protestom odlaga vodstvo poslov. Turška posadka se je umaknila na malo planoto Snejta, ki so jo naše vojne ladje obstreljevale, a streljanje smo kmalu prekinili. — General Ameglio je pa brzojavil 4. t. m. zvečer: Popoldne ob dveh smo izkrcali vse naše vojake in vojne priprave, ki so bile namenjene za zasedbo Rhodosa. Izkrcavanje smo pričeli ob štirih jutraj. Ob dveh popoldne so se pričeli boji. Sovražnik je bil prisiljen, da se je umaknil proti mestu Rhodos. Ob sedmih zvečer sem ukazal vojakom, da so se pol ure od Rhodosa ustavili. Imamo pet ranjenec, med njimi sta dva vojaka nevarno ranjena. Sovražnikove izgube niso znane, a sodo, da morajo biti velike. Vjeli smo 50 sovražnikov.

Otok Rhodos,

stara Aithrata ali Ophnissa, pripada turškemu otočnemu vilajetu in tvori najjužnejšo vzhodno skupino Sporadskih otokov. Otok obsega 1460 kvadratnih kilometrov. Na njem prebiva 30 tisoč oseb, dve tretjini Grkov, 7000 Turkov, 2500 judov in 250 Evropeev. Glavno mesto se zove tudi Rhodos in šteje 9000 prebivalcev, predmestji je pa devet s 4600 prebivalci. Na Rhodosu ima naša država svojega podkonzula, kakor tudi postajo avstrijskih parnikov. Rhodosu je gospodaril od leta 1310 do 1522 viteški red sv. Janeza, ki je leta 1480 odbil napad sultana Mohameda II. Po sedemmesečnem obleganju je leta 1552 iztrgal otok vitezom sultan Sulejman II.

Nadaljnji laški načrti.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Turki sodijo, da bodo Lahi zasedli še otoke Chios, Mytilene, Imbros, Lemnos in Tenedos. Lahi so dozdaj zasedli otoka Astropalia in Rhodos. Rimska »Tribuna« piše, da so po sedemmesečni vojski Lahi prisiljeni in dolžni hitro operirati in izolirati Carigrad od ostalega turškega cesarstva in izpremeniti položaj, da bodo Turki prisiljeni spregledati in ugoditi Lahom.

Dnevne novice.

— **Shod J. S. Z. na Sorici** je bil v nedeljo popoldne ob pol 2. uri. Shodu je predsedoval načelnik sorške skupine Jugoslovanske Strokovne Zveze g. L. Pintar, poročal je pa deželni odbornik dr. Pegan o vplivu strokovnih organizacij na gmotno in duševno korist delavstva, zlasti na razvoj njihovih političnih pravic.

— **Shod v Idriji.** Včeraj se je vršil v Idriji javen delavski shod, na katerem je govoril poslanec Gostinčar o regulaciji plač rudniškega delavstva. Na shod, ki se je sicer vršil mirno, je prišlo tudi precejšnje število socialnih demokratov.

— **Zakaj traja komisariat na Hrvaškem še dalje.** Sobotna številka »Sl. Naroda« je ponatisnila izvajanja nekega puljskega lista »Pučka Sloboda«, ki se glase tako-le: »Ako še vedno traja komisariat na Hrvaškem, ako se tam razmere še niso preokrenile na bolje, je to edino in izključno krivda dr. Šusteršiča in onih slabšičev, ki jih je z raznimi obvezami podvrget svoji oblasti. Dr. Šusteršič je naš narodni zloduh, ki zavira naš razvoj, naš napredek in našo svobodo. Zato dokler se ga naš narod ne otrese, dotlej bo nas povsodi spremljalo zlo in nesreča.« »Slovenski Narod« je pa še dostavil: »Podpisujemo izvajanja »Pučke Slobode« z obema rokama«. Tako torej sedaj smo pa na jasnem! Da je komisariat še na Hrvaškem, je kriv dr. Šusteršič, kdo pa drugi? Ko bi njega ne bilo, kako imenitno bi se živelo doli na Hrvaškem. Hrvatje bi ne imeli nikdar ne Khuena, ne Čuvara, danes bi že imeli troedino kraljestvo in tisti obiskurni listič, ki se imenuje »Pučka Sloboda« bi imel to čast, da bi prinašal razglase hrvaških ministrov in njihov vlade. Naši in pravaški poslanci, predvsem dr. Šusteršič, se trudijo na Dunaju, da bi se jugoslovansko vprašanje rešilo in hvala Bogu, danes je cela Avstrija ravno po nastopu naše delegacije prepričana, da je jugoslovansko vprašanje zelo akutno postalo in da je ravno tako važno, če ne važnejše kakor češko-nemška sprava. Ampak kaj je bilo tega treba, stvar je vendar tako preprosta. Treba je samo dr. Šusteršiču glavo vzeti, pa bo vse narejeno. Pravzaprav je Čuvaj čisto nedolžen človek, glavni krivec je dr. Šusteršič! In pri prihodnjih volitvah v državni zbor naj pošljejo Hrvatje tiste ženijske pri »Pučki Slobodi« na Dunaj, mi bomo pa poslali gg. župana dr. Tavčarja s kvedrom, Plantana z notarskimi akti in nadsvetn. Ferjančiča z znamenitim kravjim zvoncec na Dunaj, pa bo svet videl in strmel, kako se jugoslovansko vprašanje kar z mezinčcem reši. »Pučki

Slobodi« pa vsa čast, da nam je prižgala žarek nove luči. Naša politična zgodovina bo to velevažno odkritje za razvoj Jugoslovanov na vsak način primerno kvitirala!

— **Uspeh socialno-demokratske taktike** se je prav lepo zopet pokazal pri včerajšnjih občinskih volitvah v Spodnji Šiški, kjer je bilo še enkrat voliti zastopstvo III. razreda. Socialni demokrati, ki so doslej imeli v posesti III. razred, so, kakor poročamo na drugem mestu, propadli. Tako so zleteli socialni demokrati z zadnje postojanke, ki so jo imeli včasih »rdeči« v Spodnji Šiški. Divji zakon med liberalno in socialno-demokratsko stranko se kruto mašuje nad socialno demokracijo, ki si je od te nenaravne zveze obetala najlepših sadov. Uspeh je ta, da ji liberalizem celo v Šiški ne privoščijo manjšinskega zastopstva in da jo je včeraj z najljubeznivejšimi sredstvi postavil pod kap. Tako liberalci plačujejo svojo politično dekle!

— **Slovenska umetnost v Trstu.** Slovenski umetniki so priredili v Trstu razstavo, kateri se pa godi tako kakor ogrski razstavi v Belgradu. Obe sta namreč prazni in bosta vsled tega zaprti. Nedeljska »Edinost« piše sledeče: »Razstava slik in plastike slovenskih umetnikov je zelo slabo obiskana in so čuje, da se kmalu zapre. Tekom enega meseca komaj 200 obiskovalcev! V tem oziru so pač čudni naši Tržačani! Ni še dolgo, ko so pozimi hvalili kiparja Zajca in bili ponosni, da je prišel v Trst, danes pa, ko je razstavil svoja dela v salonu na trgu Goldoni št. 6, se pa nihče ne zmeni zanj in se nikomur niti ne zdi vredno priti pogledat, kaj je sploh ta Zajec ustvaril.« — Tržačani niso ravno napačni ljudje, ampak za umetnost, kakor se kaže, nimajo posebno veliko smisla. No, pa kaj bo taka-le razstava, glavna reč je »narodna« veselica. V Trstu je vsaka stvar nemogoča, če ni zraven »narodne« veselice. Na to so pa gospodje, ki so razstavili, popolnoma pozabili.

— **Za župana občine Krško** je bil soglasno izvoljen dr. Janko Hočevar.

— **Komisariat na Hrvaškem.** Zagrebški uradni list poroča, da je cesar pooblastil kraljevega komisarja, da sme pokriti stroške avtonomne uprave kraljevine Hrvaške in Slavonije za leto 1912. v okviru za leto 1911. sankcioniranega proračuna.

— **Za častnega občana občine Toplice** je imenoval občinski odbor Toplice zaslužnega župana šmihelsko-stopiške občine g. Zurca.

— **Imenovan** je za župnijo Krašnja č. g. Francišek Sparovec, župni uprav. na Vrhpolju pri Moravčah; za župnijo Trboje pri Kranju pa č. g. Martin Stular, prefekt v zavodih.

— **Bojot** oznanjuje v zadnji številki »Učiteljski Tovariš« in kriči: »S klerikalno zalego boj do skrajnosti!« Posebno se list vsaja nad Slomškariji, rekoč: »Krščanstvo je imelo škarijo, slovensko učiteljstvo ima pa Slomškarje!« — Tako daleč je prišlo glasilo rajnega Praprotnika!

— **Za nemški »Schulverein«** priobčuje nemško časopisje oklice na uvodnih mestih ter poziva Nemce, da meseca maja, ki je mesec ustanovitve nemškega »Schulvereina« vsi prispevajo za nemški »Schulverein«. Po 32 letih svojega obstanka je »Schulverein« sedaj že zbral okolu sebe 200.000 članov. Slovenci, dvignite se vsi za »Slovensko Stražo«! To bodi meseca maja, v mesecu probujenja, naš odgovor na nemške pozive!

— **Odlikovanje slovenskega skladatelja.** Cesar je podelil upravitelju frančiškanske župnije v Ljubljani preč. g. p. Hugolinu Sattnerju vitežki križec Franc Jožefovega reda.

— **Požar v Vel. Trnu pri Krškem.** V soboto, dne 4. maja so otroci Veronike Zalokar zažgali slamo pod hišno streho. Ker je bila res huda vročina, pa nič vode, ne nobene gasilne priprave, je pogorela Veronika Zalokar hiša in hlev, njenemu sosedu pa kozolec, parna, pod in neka raztrgana zapuščena bajta, ki je najbrž samo tega čakala. Zgorelo je tudi precej krme. Oba pogorela sta zavarovana; če dosti, ni znano. V veliki nevarnosti je bila tudi ljudska šola, vendar nas je božja Previdnost rešila po ugodnem vetru hujše nesreče. Ako bi plamen dosegel šolo, bi jo težko rešili, ker je krita s smolnato opeko in vode nobene. Kljub temu pa naši šolski svetovalci ne marajo pri šoli vodnjaka, dasi ga je zapovedal sezidati c. kr. okr. šolski svet krški.

— **Liberalno učiteljstvo** bo imelo letos občni zbor svoje »Zaveze« v dneh 10. in 11. avgusta v Celju. Listi, ki jih izdaja liberalno učiteljstvo, imajo naročnikov: »Zvonček« plačujočih naročnikov 854, neplačujočih 168. »Učiteljski Tovariš« ima 1174 naročnikov. Število

ka ni hotela piti. Pri luči svetilke, obešene v votlini drevesa, je zapazil Stanko, da se ji blišče zrenice. Čez nekaj časa je začela tožiti nad vročino, obenem se je pa tresla pod plahtimi in pod pledom. Roke in čelo je imela neprenehoma hladne, toda ako bi se Stanko vsaj nekoliko spoznal na zna-kih mrzlice, izprevidel bi bil iz njenih neizmerno nemirnih kretenj, da mora imeti strašno vročico. S strahom je tudi zapazil, da ko je vstopila Mea z gor-ko vodo, je deklica pogledala nanjo z nekakim začudenjem in celo s strahom, a izgledalo je, kakor da je ne pozna. Z njim je pa govorila popolnoma pri zavesti. Rekla je, da ne more ležati, ter ga je prosila, da bi ji dovolil vstati in letati okrog, potem ga je pa spet vprašala, če ni hud nanjo, ker je bolna, ko jo je pa zagotovil, da ne, je s trepalnicami potlačila solze, ki so ji silile v oči, ter je zagotavljala, da bo jutri popolnoma zdrava.

Tega večera ali pravzaprav te noči je bil slon čudno nemiren in je neprenehoma rjovel, kar je spet Sabo spodbujalo, da je lajal. Stanko je zapazil, da bolnico to vznemirja, torej je šel iz drevesa, da bi ju pomiril. S Sabo je bilo lažje, slonu je bilo pa težje zapovedati molčanje, torej je vzel nekaj melonov, da bi mu jih dal in mu tako vsaj za nekaj časa zamašil trobec. Vračaje se je zagledal pri svitu ognja Kalija, ki je s kosom prekaženega mesa na rami šel v smeri k reki.

»Kaj tam delaš in kam greš?« je vprašal zamorca.

Črni deček se je pa ustavil in ko se mu je Stanko približal, je odvrnil s skrivnostnim obrazom:

»Kali iti pod drugo drevo, položiti meso hudemu Mzimu.«

naročnikov je letos naraslo za 32; »Popotnik« je imel dohodkov 3927 K 89 v, stroškov pa 4610 K 51 v. Plačujočih naročnikov je 710, brezplačnih 88, učiteljski dobivajo zastoj 94 »Popotnikov«.

— **Velika nesreča na klanecu pri Brezjah** bi se bila kmalu zgodila večeraj popoldne. Konj č. gosp. župnika Trpina se je ustrašil ob ovinku nekega biciklista in se splasil. V divjem diru je letel z vozom po klanecu. Č. g. župnik je padel z voza in se k sreči le opraskal na kolenih in rokah. Konja je vjel pozneje neki avtomobil, ki je tudi g. župnika pripeljal v Mošnje.

— **Poročil se je v Mengšu g. Milan Jenčič** z gđ. Mici Jankovič.

— **Umril je na Hvaru zdravnik in veleposestnik g. dr. Anton Spalatin.**

— **Deželno kmetijsko šolo na Grmu** so v soboto 4. t. m. obiskali gojenci četrtega letnika tukajšnjega učiteljskega šolskega vodstva in učiteljstvo jih je najpriaznejše sprejelo ter jim pokazalo in raztolmačilo bogate zbirke učil, orodja in strojev, lepo živino v moderno urejenih hlevih, gnojščica, čebele, uzorne sadne, trtne in zelenjadne nasade, nanovo napravljene pašnike in šolske kleti. Končno so jih še z izbornimi domačimi pridelki pogostili. Gojenci so navdušeni za kmetijski pouk in hvaležni slavnemu ravnateljstvu in učiteljstvu zapustili Grm.

— **Osebnost iz Krškega.** Gospod Franc Ulepič, c. kr. nadpoštar v Krškem, se je danes odpeljal na svojo novo službo v Kranj. Vsled velike postrežljivosti in vljudnosti nasproti strankam, kar se na poštini uradih navadno zelo pogreša, je bil vsesplošno priljubljen. Tudi krško pošto, ki je bila preje zelo zanemarjena, je izvrstno uredil. Mesto in vsa okolica, ki obžaluje njegov odhod, ga bo ohranilo v najboljšem spominu. Kranju pa čestitamo na vrlem gospodu nadpoštariju! — Kot novi poštar pride v Krško gospod I. Nagu iz Rakeka.

— **Umril je v Trzinu 5. t. m. g. Rajko Pollak**, c. kr. sodnik v pokoju. Zadel ga je mrtvoud. Bolehal je dalj časa za boleznijo diabetes. Pogreb bo v torek popoldne. Naj počiva v miru!

— **Poročena sta bila v nedeljo v trziški župni cerkvi g. Luka Čadež**, c. in kr. topničarski narednik v Pulju z gđ. Marijo Šaro.

— **Laški vohuni v Bohinju.** Na semanji dan, 1. maja, je dobilo županstvo na Boh. Bistrici iz Beljaka brzojavno sporočilo, da se nahajajo na Bistrici trije sumljivi tujci, o katerih se je izkazalo, da so preoblečeni italijanski častniki — ogleduhi. Seveda so jim bili na Bistrici kmalu na sledu. Orožniki so jih aretirali ravno, predno so se hoteli odpeljati z vlakom. Govoriti niso hoteli nič. Odpeljali so jih v Radovljico. Iz Radoljice se nam pa danes o tem brzojavlja: Razna poročila o »aretiranih laških častnikih« so neresnična in pretirana. Izkazalo se je, da so prijeli Italijani — en natakar in dva trgovca iz Italije.

— **Deželni odbor** je poveril namestovanje okrožnega zdravnika na Raki (Krško) g. dr. P. Indri iz Kostanjevice. G. dr. P. Indra bode po enkrat na teden tistega dne, ki ga z njim določi zastop zdravstvenega okrožja na Raki, tam ordiniral in bode opravljal tudi vsa zdravniška opravila v okrožju na Raki.

— **Umrila je v Idriji v nedeljo, dne 5. majnika, mati rajnega kaplana Josipa Strnad**, ki je nazadnje služboval v Podgradu pri Ilirski Bistrici, odkoder je šel iskat zdravlja v svoj domači kraj Idrijo, a kmalu umrl.

— **Promet tujcev na avstrijski rivi** je letos nad vse sijajen. Nad 4000 jih je sedaj samo v Voloskem-Opatiji.

— **Poročilo uradnega korespondenčnega urada konfiscirano.** V Zagrebu je komisar Cuvaj zaplenil liste, ki so priobčili po uradnem korespondenčnem uradu cenzurirano poročilo o govorih dr. Kramarja in kneza Schwarzenberga v delegacijah.

— **Alkoholizem v Kraljevi.** Reški »Novi List« poroča, da je v mali Kraljevi 17 alkoholnih točarn, dovoljenih pa je še par. Vse so polne ljudi, ki so vsled alkohola že tako potopeli, da nočejo pošiljati svojih otrok v šolo. Često se vidi tudi otroci v žganjarni. Mati je pripeljala 12letnega otroka v žganjarno ter mu kupila čašico žganja. Ko je nekdo rekel tej ženski, kako je to škodljivo, je bila vsa razjarjena nanj. Tobak in žganje prodajajo otrokom, starim šest let, in to za lastni užitek.

— **Razpisana šolska služba.** V Smihelu pri Žužemberku je razpisana služba učitelja-voditelja na enorazrednici. Rok do 15. maja. Zeleti bi bilo, da se zgodi kak gospod učitelj, ki ima vesele tudi do vrtnarstva in sadjarje.

— **Novo moderno pekarno v Zagrebu** sta otvorila Wieland in Guthard.

Tovarna dela izključno z najmodernejšimi stroji.

— **Ogenj v Doslovčah, občina Breznica.** Dne 3. t. m. ob pol 12. uri popoldne je prišlo goret pri Petru Markun, pd. Kralju. Ogenj je opustošil trem gospodajem poslopja. Prihitelo je na pomoč domače gasilno društvo ter ogenj omejilo; prišla so tudi društva iz Begunj, Koroške Bele, Zasipa in Jesenic. Ogenj se je omejil na goreča poslopja. Škode je 16.000 K, zavarovalnina znaša 5400 K. Zažgali so otroci.

— **Nesrečni smodnik.** Stražnik Rudolf Vavrin v Zilcah je hotel osnažiti flobert-puško, ki mu jo je nekdo prinesel. Padla pa je po nesreči puška na tal in se je sprožila, ker je bila nabasana. Krogla je ranila Vavrinu roko.

— V Zgornji Slivnici so otroci našli nekoliko posodo ter jo napolnili s smodnikom. Devetletni cerkovnikov sin Franc Trontel je hotel prižgati smodnik z gorčim ogljem. Smodnik se je vnel ter mu puhnil v obraz tako, da je dobil znatne opekline.

— **Nočni napad.** Dne 4. t. m. je v Lahovčah okoli 11. ure zvečer nekdo potikal na okno Večnikove hiše. 26letni sin Matevž je šel vunkaj z lučjo, pri čem ga je pa neznanec udaril s kolom tako močno, da ga je znatno poškodoval in je moral iti pomoči iskat v ljubljansko deželno bolnišnico.

— **Povozil je vlak na kamniški železnici** pri Jaršah večeraj, dne 5. t. m. zvečer ob pol 10. uri 51 let staro Marijo Kvas, po domače Hodnikovo iz Spodnjih Jarš. Metala jo je božjast.

— **Ubila se je na stopnicah v stanovanju** 82letna vdova Marija Kranjc, po domače Kržička v Cerknici v nedeljo, dne 5. maja zjutraj. Dobila je nevarno rano na desnih sencih in je kmalu nato umrla.

— **Znižana vstopnina v Postojnsko jamo za romarje.** Jamska komisija opozarja p. t. voditelje vernikov na božja pota, kakor: Loreto, Trsat, Brezje itd., da je pripravljena znižati v slučaju korporativnega poseta, ako se isti pravočasno naznani, vstopnino v jamo za osebo od 5 K na 1 K, da se s tem nudi prilika najširšemu občinstvu ogledati si ta božja čudežna dela v podzemeljskem svetu naše slovenske domovine.

— **Umirajoče »Jutro«** preganja, kakor znano, tri stvari: konfine, župana Zurca-Stemburja in g. Golija pri novomeškem okrajnem glavarstvu. Samo radi teh, kakor se vidi iz vsake številke, izhaja in če bi teh ne bilo, bi ne imelo nič gradiva. Večeraj in danes n. pr. gosp. Zurca ni bilo doma, bil je v Gradcu, in res — večeraj in danes »Jutro« ni moglo iziti. Prava slast mora biti za Tržičane čitati tako zanimive stvari in le čudimo se, zakaj Tržičani ob taki duševni hrani in takih »novicah« še bolj niso navdušeni za »Jutro«, katerega iznajdljivost je vendar obdobjevanja vredna. Ako namreč nima gradiva, napraviti mora njegov »ljublanski dopisnik« dolgo pot iz Ljubljane v Gotno vas, da si ondi nabere novih gonilnih sil za svojo politiško tribuno, ki ima to hvalevredno prednost, da domače ljudi postavi v ospredje. Kaj njemu Khuen, Lukacs, Cuvaj, Budimpešta, Dunaj, Zagreb — zanj eksistira poleg »strupenih gadov« in »magnetiskih igel« v prvi vrsti prijazna Kandija že od tedaj, ko je ondi ali nekje v bližini brez magnetiskih igel na tleh spal. Občinski odbor v Kandiji mora biti duhovitemu »Jutrovemu« »ljublanskemu uredniku« jako hvaležen, ker je povzročil, da je sedaj Kandija v Trstu tako znana, da je zatmenela celo v Trstu precej znane Benetke. Za tujski promet je to velike važnosti.

»Ljubljanski urednik« »Jutra« je v tem oziru pokazal, da se da z malimi sredstvi veliko doseči. Društvo za tujski promet naj to primerno upošteva in naj nastavi to najbrihnejšo glavico, da bo dala novo, praktično smer in nov tok našemu tujskemu prometu. Večeraj na primer se je peljalo skozi Ljubljano deset Tržičanov. Vsi so se peljali v Kandijo gledat Stemburja in kakor so nam pri povratku pravili, bili so od vsega, kar so pri Stemburju videli, čuli in zavžili, tako navdušeni, da so bili soglasnega mnenja, da »Jutro« Stemburja še premalo slavi. Tako je lahko pomorna Kandija, da ima svoje »cajtenge«, če tudi ne doma, kjer ni primerne prostora za Pirčevo tiskarno, ampak v — Trstu. In to je prav! Za največjo obščino naj se tudi največ piše in izhaja naj zanj na stroške drugih tudi nadalje »največji slovenski list«.

— **Posesnikom srečk na znanje!** Naš list bo odslej priobčeval glede vseh važnejših srečk po vsakem žrebanju številke z glavnimi in večjimi dobitki izžrebanih srečk. Kdor pa bi rad zvedel, če je bila ta ali ona srečka izžrebana s kakim manjšim dobitkom, ali

kdor bi v zadevah srečk zaželel poljubnih drugih informacij, naj se obrne na gosp. Valentina Urbančiča, Ljubljana, Kongresni trg 19, ki za »Slovensko Stražo« opravlja zadevni posel. Za odgovor pridejati je znamko. Proti majhni odškodnini v korist »Slovenski Straži« pa se v svrhu skrbnega pregledovanja po vsakem žrebanju od vsakogar sprejmejo številke njegovih srečk v evidenco. Za dotičnike, ki so kupili srečke v korist »Slovenski Straži«, vrši se pregledovanje brezplačno.

Štajerske novice.

— **B'rmovanje v celjski dekaniji** se bo vršilo letošnje leto po sledečem redu: dne 29. junija v župni cerkvi v Celju, dne 30. junija v Marijini cerkvi v Celju, dne 1. julija v Grižah, dne 2. julija v Teharih, dne 3. julija v Zalcu, dne 4. julija na Polzeli.

— **Slovensko gledališče v Celju.** V soboto, dne 4. t. m. so nam priredili člani ljubljanskega deželnega gledališča v »Narodnem Domu« tridejansko dramo »Reka«, katero so izborni igrali. Občinstvo, katerega pa ni bilo ravno preveč, je svojo zadovoljnost izražalo z viharim ploskanjem.

— **Župnijski izpit** se je vršil v Mariboru dne 30. aprila ter 1. in 2. maja in so se ga udeležili naslednji gg.: Ivan Bosina, kaplan pri Sv. Juriju v Slov. goricah; Ivan Jelšnik, kaplan v Čadramu; Ivan Lah, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. Gorami; Franc Letonja, kaplan pri Sv. Ani na Krembergu in Anton Pučnik, kaplan v Šmarju pri Jelšah.

— **Županska kriza v celjski okolici.** Okoliški občinski urad je zdaj dobil od okrajnega glavarstva pismeno obvestilo, da se je g. Sušnik odpovedal županstvu. Nova županska volitev se vrši v ponedeljek dne 20. maja.

— **Za župana v Rogatcu** je izvoljen pri nadomestni volitvi po umrlem županu hlišni posestnik in inženir Ljudevit Miglič.

— **Shod S. K. Z.** se vrši v nedeljo, dne 12. t. m., po rani maši v društveni sobi v Št. Juriju ob Taboru. Govori poslanec dr. Korošec.

— **Promoviran** je bil v soboto, dne 4. t. m., na graškem vseučilišču c. kr. namestniški konceptni praktikant Otmar Pirkmaier, sin framskega nadičtelja Pirkmaierja, doktorjem prava.

— **Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju** je imela svoj redni občni zbor. Čeravno še ne obstoji niti celih pet let, se vendar prav lepo razvija. Promet lanskega leta znaša nad 4 milijone kron. Vloge so znašale koncem leta 1911 blizu 2 milijona kron. Želimo mlademu denarnemu zavodu še prav lepih uspehov in ga našemu ljudstvu prav toplo priporočamo.

— **Napad na knez Windischgrätzov avtomobil.** Ko se je peljal knez Windischgrätz z svojim avtomobilom skozi Vrhe pri Konjicah, so začeli neki zlikovci z revolverji streljati v avtomobil in ga obmetavati s kamenjem. Enega izmed zlikovcev se je orožnikom že posrečilo ujeti v osebi nekega Klandra, doma iz Slovenske Bistrice.

— **Otrok zgorel.** Iz Celja nam poročajo: Zakonska Franc in Jožefa Kresnik v Ogorevcu pri Št. Jurju ob južni železnici sta šla delat na polje. Vsled tega sta svojega enopol letnega otroka izročila v varstvo 70letnemu prevžitarju Francu Kresniku. Stari Kresnik je proti peti uri popoldne položil otroka spat v posteljo, in se potem odstranil iz sobe. Ko se je nato čez pol ure v sobo vrnil, je našel otroka popolnoma sežganega ležati na tleh. Otrok je imel po telesu vse polno opeklin in je po kratkem času umrl. Otrok je, ko je bil sam najbrže prišel do užigalic, s katerimi se je igral.

— **V konkurz** je prišel trgovec Josip Ferenček v Brežicah.

— **Vrat si je prerezal** trgovec Karl Hermann iz Laškega trga pri svojem vinogradu v Konjicah. Vzrok samoumora ni znan.

— **Spomenik pesniku Otokarju Kernstocku** postavijo s tem, da zgrade v Pesnici nemško Otokar Kernstockovo šolo.

— **Pri podiranju dreves** ponesrečila. Pri posestniku Lipovškem v Medlogu pri Celju so 2. maja podirali v gozdu drevje. Pri tem je bila tam navzoča tudi Lipovškova 15letna hčer. Neko drevo je padlo ravno prek nje. Zdobila je notranje poškodbe in je morala iskati zdravniško pomoč.

— **Velik tovarniški požar.** Iz Ljubnega na Zgornjem Štajerskem nam poročajo: Iz dozdaj neznanih vzrokov je nastal v noči od četrta na petek ogenj v tovarni Penz & drug v Weissenbachu ob Eni. Zgorelo je popolnoma tovarniško poslopje. Le pisarno in dva oddelka tovarne se je pridnemu gašenju požarnih bramb posrečilo rešiti. Glavna tovarna pa je z vsemi stroji postala žr-

tév požara. Škoda, ki še ni cenjena, je zelo velika, vendar pokrita z zavarovalnino.

— **Razpisano** je mesto učiteljice v Kapeli pri Radgoni. Prošnje do 1. junija.

— **Transmisija je zgrabila** v neki tovarni v Gaberju pri Celju 18letnega tovarniškega delavca Janeza Paradiža. Zavrtelo ga je parkrat okrog in si je pri tem strl lobanjo. Smrtno ranjenega so spravili v celjsko bolnišnico.

— **Nesreče v rudniku.** Delavcu Pankraciju Piršu v trboveljskem rudniku je vozeč hunt zlomil noge. Ravno v istem rudniku je velik kos premoga zmečkal delavcu Francu Role levo roko. Oba ponesrečenca so spravili v rudniško bolnišnico.

— **Umril je v Rogatcu mornariški nadkomisar v p. gosp. Avguštin Sever**, star 56 let.

— **Tri teleta** je povrgla krava posestniku Jožefu Deutschmannu v Schönauhu na Zgor. Štajerskem. Teleta so popolnoma normalno razvita in zdrava.

— **Izseljevalni agent aretovan.** Na graškem južnem kolodvoru so aretovali izseljevalnega agenta Franca Kozaka, doma iz Rudolfovega na Dolenjskem. Nabiral je delavce za rudnike v Nemčiji.

— **S kamnom ga težko poškodoval.** V Lokoškovi gostilni v Štorah pri Celju so popivali delavci. Med temi je bil tudi delavec Jožef Dorn iz St. grada s svojo ljubico Jožefo Trobiš, ki je imela seboj malega otroka. Janez Murn jo je vsled tega začel zasmehovati. Dorn je bil zato jezen in je zgrabil Murna ter ga vrget pod mizo. Ko je Dorn nato gostilno zapustil, sta mu sledila Murn in Vrabčič. Vrabčič je pobral kamen in udaril z njim Dorna po ustih. Izbil mu je vil zob in mu razbil tudi čeljust. Proti napadalcem je naznanjena ovadba.

— **Naseljevanje otrok po nemškem šulferajnu.** Iz Mureka: Dne 2. t. m. je došlo na naš kolodvor 14 nemških otrok iz Dunaja, katere misli šulferajn naseliti v Št. Petru pri Mureku.

— **Pri vasovanju ga umoril.** Kakor smo pred kratkim poročali, so v Orehovi vasi pri Mariboru popivali fantje in nato šli vasovat. Pri vasovanju so se stekli in pri tem je dobil Razboršek od Lorbeka in Škrna več poškodb z nožem, za katerimi je kmalu vsled izkrvavljenja umrl. Lorbek in Štern sta se imela za svoje dejanje te dni zagovarjati pred mariborskim sodiščem. Sedela bosta vsak po dve leti.

— **Sam se je obstrešil.** Iz Gornjegagrada: Posestniška sinova Florjan in Franc Cvekl sta šla v gozd po steljo. Seboj sta vzela tudi pištolo brez vednosti starišev. Florijan Cvekl je poskušal v gozdu streljati. Prvikrat ni hotelo počiti; ko je drugič sprožil, mu je poglavo ves naboj v trebuh. Težko ranjen se je zgrudil na tla.

— **Štajerci na »Titanicu«.** Pred kratkim smo v »Slovincu« priobčili poročilo, ki smo ga dobili iz Feldbacha na Štajerskem o Kinku in ženi, ki sta se peljala z sestro Marijo in bratom Vincencem v Ameriko na »Titanicu«. Kink z ženo se je rešil, druga dva sta utonila. Zdaj piše rešeni Kink svojemu očetu iz New Yorka sledeče pismo: »New York, 20. aprila 1912. Ljubi oče! Kakor smo vam že poročali, smo se odpeljali 7. aprila iz Zürichja čez Basel, Pariz, Havre in Southampton v New York. V Southamptonu smo se vkrcali 10. aprila na najlepši parnik sveta »Titanic«. Oskrba na parniku je bila lepa in dobra. Štiri dni smo se že vozili, v noči 14. aprila proti 11. uri pa je parnik zadel ob ledeno goro. V gnuječi sva zgubila Marijo in Vincenca in sva se še pravočasno rešila na rešilni čoln. Okrog 2. ure ponoči se je »Titanic« potopil. Vincenc in Marija se nista mogla rešiti in sta utonila. Proti 5. uri zjutraj nas je sprejel parnik »Karthia« in smo 18. aprila proti 10. uri zvečer prispeli v New York. Dozdaj se nahajava še v oskrbovališču. Prosim, da bi umrlim ohranili drag spomin! Z globoko žalujočim srcem Vas pozdravljata Alojzija in Alojz Kink.«

— **Roparski napad na učiteljico.** Iz Brega pri Ptujju se nam poroča: Tukaj se nahajajočo učiteljico Marijo Furban je nek postopač na cesti zvečer ob deveti uri, ko je šla na sprehod, napadel. Hotel jo je oropati. Vsled njenih klicev na pomoč so prišli ljudje. V tem je napadalec pobegnil.

— **Nov most** nameravajo zgraditi v Ptujju pri plinarni čez Grajeno. Tam je že svoj čas stal stari most, katerega pa je voda odnesla. Most bo odgovarjal vsem modernim potrebam ter bo zgrajen iz železa in betona. S tem bo izpolnjena dolga želja prebivalstva po mostu. Stroške za zgradnjo je prevzel okraj.

— **Požari.** 1. t. m. ob 11. uri popoldne je nastal pri zakonskih Francu in Ani Zorec v Spodnjem Hajdinu pri

Ptjuju v kolarnici ogenj. Požar je uničil hišo, hleve, gospodarska poslopja z vsem gospodarskim orodjem, pohištvo in živežem. Zorec trpi vsled ognja 6000 kron škoda, zavarovan pa je samo za 3600 kron. Ogenj so najbrže zaleteli otroci. — V Rušah je v eni zadnjih noči proti polnoči izbruhnil pri posestniku Fridrichu ogenj, ki je uničil gospodarsko poslopje ter ves v njem spravljen živež. Ogenj so kmalu zapazili in več požarnih bramb je bilo takoj na mestu. K sreči je bil veter obrnjen od električne centrale gospoda Pogačnika in Fridrichove hiše. Škoda znaša 12.000 kron. O nastanku ognja ni nič gotovega znano. — V Prihovi pri Konjicah pa je pogorel posestnik Grifič, p. dom. Vinter v Kaceneku. S hlevom sta pogorela tudi krava in tele. Od hleva se je naglo širil ogenj proti hiši, v kateri je vse počivalo, tako, da so ljudje komaj rešili življenje. Sumi se, da je zažgala zlobna roka.

PO DUNAJSKIH OBČINSKIH VOLITVAH.

Novi dunajski občinski svet bo štel 164 občinskih svetnikov, ker se ni izvolil naslednik umrlemu krščansko-socialnemu občinskemu svetniku Wilchelmu. Stranke so tako-le razdeljene:

Krščanski socialci	131
Liberalci	20
Socialni demokrati	10
Odpadniki (Stalich, Silberer)	2
Divjak (Schlechter)	1

Vsota . . . 164

Novo izvoljeni občinski svetniki se udeležijo občinskih sej šele čez kake štiri tedne, dokler ne preiščejo in doženejo pravilnosti volitev Moizsla in Forstnerja. Ker niso bili več izvoljeni dose-danji člani mestnega sveta dr. Deutschmann, Hraba, Hölzl in Strasser, bodo izvoljeni tudi novi člani v mestni svet.

IZPREMEMBE V MINISTRSTVU.

Dunaj, 6. maja. Politični krogi razmotrivajo, kdo da sledi oboelimu ministromu dr. Brafu in dr. Roesslerju. Trgovinski in poljedelski minister namreč radi svoje bolezni ne moreta svojih poslov tako opravljati, kakor bi bilo želeli.

LVOVSKI POLJAKI PROTI USTANOVITVI RUSINSKEGA VSEUČILIŠČA.

Demonstracija lvovskih meščanov.

Lvov, 6. maja. Včeraj so sklicale vse poljske stranke shod proti ustanovitvi samostojnega rusinskega vseučilišča v Lvovu. Zborovalcev se je toliko zbralo, da so morali mesto enega prirediti istočasno dva shoda. Na obeh shodih so sprejeli resolucijo, ki ostro protestira, ker se Rusinom dá samostojno vseučilišče v Lvovu zato, da ne bi obstruirali brambne preosnove. Rusinsko vseučilišče se sme le ustanoviti, če doka Poljaki kompenzacije. »Poljsko kolo« se poziva, da naj odločno brani avtonomijo Galicije.

Dijaška demonstracija pred palačo gališkega namestnika v Lvovu.

Lvov, 6. maja. V soboto ponoči je poizkušalo demonstrirati pred palačo gališkega namestnika v Lvovu kakih 100 narodno-demokratskih vseučiliščnikov. Prišli so po stranskih ulicah v vrtove palače. Nameravali so pobiti s kamni šipe, a policija je še pravočasno razkropila demonstrante. Aretirali so pet demonstrantov, ki so držali kamne v rokah.

KLOFAČ O SPRAVI ČEHOV Z NEMCI.

Praga, 6. maja. V Pragi so včeraj praznovali češki narodno-socialni delavci majsko slavnost. Izpreveda se je udeležilo 7000 oseb. Demonstrante je nagovoril Klofač z balkona industrijske palače. Izjavil je, da se Čehi z Nemci zdaj ne morejo pogajati in da obstaja med češkim deželnim in državnim zborom zveza. Če se praška pogajanja razbijejo, je nadaljnje pogajanje v državnem zboru nemogoče. Sprava je neobhodno potrebna, pogajati so se voljni tudi češki narodni socialci, a le po načelu popolne enakopravnosti obeh narodov v deželi. Jezikovno vprašanje naj se predvsem reši pri političnih oblastih in končati se mora anarhija po sodiščih na Nemškem Češkem.

PANTEON DINASTIJE KARAGJORGJEVIČEV.

Praga, 6. maja. Danes popoldne se peča klub čeških radikalnih deželnih poslancev z zahtevo poslancev, ki zastopajo načelo češkega državnega prava, da izstopijo iz skupnega češkega deželnozbojskega kluba. Ker češki radikalci to zahtevo odklanjajo, se najbrže razpusti skupen klub čeških radikalcev in pristašev češkega državnega prava.

PROTI URADNIKOM SOCIALNIM DEMOKRATOM.

V pruskem državnem zboru je izjavil pruski notranji minister Dallwitz, da prelomijo tisti uradniki, ki se pridružijo soc. demokraciji, vedoma službeno prisego, ker hočejo soc. demokrati odpraviti državo.

ROOSEVELT NE NAMERAVA KANDIDIRATI ZA MESTO PREDSEDNIKA ZEDINJENIH DRŽAV.

London, 6. maja. Iz New Yorka poročajo: Roosevelt je izjavil nasproti svojim prijateljem, da zdaj sam več ne misli na to, da pride kot kandidat za predsedniško mesto vpoštev. Njegovi prijatelji mislijo zdaj Taftovo kandidaturo preprečiti. Najbrže bo zato prodrl kak tretji kandidat republikanske stranke. Taft ima dozdej 120 glasov več kakor Roosevelt.

Primorske vesti.

p Osebnosti. Namestnik je premestil iz Gorice v Trst okrajnega komisarja Evgena Zupančiča. — V Poreču se je naselil pooblaščen zemljemerec Ivan Pauletig.

— Državna podpora in plesi. Na Goriškem so dobile občine državno podporo, ki se sedaj deli. Goriški »Novi čas« piše ob tej priliki sledeče: »Državna podpora in plesi. Res potrebne so bile, pa vprašanje je, ali so potrebne podpore tiste vasi, kjer se prirejajo plesi. Liberalni župani se zahvaljujejo za podporo, v enem dnevu pa napravijo njegovi občani in občani več na oblekah, čevljih, pijačah, godbi, brejarjih in dr., kakor je znašala vsa podpora. Ali ni to narobe svet!

p Iz kraljestva alkohola. Na Scali santi v Trstu se je 70letni Jakob Pikot nekoliko preveč napil in je v pijanosti padel tako nesrečno, da se je nevarno poškodoval na glavi in umrl.

p Iz tržaškega močvirja. Senzacionalna razprava se prične jutri pred deželno sodnijo v Trstu. Obtožene so babica Ana Baich in 12 drugih žensk radi zločina izvršenega splavljenja (aborta). Nekatere obtoženke pripadajo boljšim slojem. Razprava bo trajala šest dni.

p Umrl je v soboto, kakor poroča »Gorica« v Gorici č. g. Tomaž Rutar, kurat v poklju, v 68. letu starosti. Služboval je v raznih krajih, kakor v Gor. Tribuš, v Lokovcu, v Desklah, v Šempolaju in naposled v St. Ferjanu, kjer je stopil v stalni pokoj ter se preselil od tam v Gorico. V svoji skromni oporoki se je spomnil raznih dobroteljskih društev in zavodov, kakor »Slov. Sirotišča«, »Alojzijevega«, malega semenišča. — Pogreb se je izvršil danes popoldne.

p Inženirji dunajske plinarne v Pulju. Zadnje dni je bilo po judovskem časopisu posebno veliko čitati o slabem dunajskem gospodarstvu in o ravno takih slabih mestnih napravah, katere se nahajajo v rokah krščanskih socialistov. Puljski mestni komisar, ki spravlja po puljskih laških liberalcih zaovoženo mestno gospodarstvo zopet v red, je pa zaprosil pri dunajskem mestnem občinskem svetu za uradnike in inženirje dunajske mestne plinarne, da bi ti spravili puljsko mestno plinarno zopet v red. Če so dunajske mestne pravice res tako zaovožene, zakaj se je potem obrnila vlada ravno do dunajskega občinskega sveta po strokovnjake kateri naj bi prinesli puljskim mestnim davkoplačevalcem zopet do luči.

NEW - ORLEANS V VELIKANSKI NEVERNOSTI.

Iz New-Orleansa se poroča, da se boje, da novodenj uniči mesto. Kraja Bajon Sare ni več, vse hiše je derēja voda odnesla. Prebivalci so rešili samo golo življenje.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Pomoč proti mrazu.

Blagajnika neke zelo zadolžene občine — pa ne mislimo ljubljanske — vprašala je neka stranka, ko je prišla po opravih v urad, kako to, da ga nič ne zebe, ko je tako slabo zakurjeno.

»Eh, mene v uradu nikdar ne zebe in ko bi me tudi zeblo, pogledal bi v blagajno, pa bi mi postalo vroče.«

Zdaj je že dobro.

»Kako pa kaj v državnem zboru?« vprašal je prijatelj liberalnega poslance.

»Zdaj je že dobro, ko delajo klerikalci tudi za nas.«

Ethin Kristan: Kato Vranković.

Rodoljub z dežele prišel je v Ljubljano ter se namenil v gledališče, ko se je predstavljala baš Ethin Kristanova drama: »Kato Vranković«.

»Kam pa, prijatelj? Dolgo se že nisva videla!« nagovoril ga je star znanec Ljubljancin.

»V gledališče!«

»Ali že imaš vstopnico?«

»Imam!«

»Koliko si plačal?«

»Tri krone!«

»Glej, kako si nespameten. V »Unionu« dobiš za tri krone imenitno posteljo, pa se vsaj lahko pošteno — naspiš!«

Književnost.

O zemljiški knjigi, konverzijah, testamentih, kolkovinah in pristojbinah. Poljudna razlaga s praktičnimi vzorci zemljejknjižnih prošenj in predlogov. Sestavila in uredila A. Spende in A. Prepeluh, c. kr. sodnijska uradnika. Založila Zadružna zveza v Ljubljani. Tiskala Zadružna tiskarna. V predgovoru povdarjata pisatelja, da je knjiga v I. vrsti namenjena zadržnim organizacijam po deželi, služi naj pa razen denarnim zavodom tudi posestnikom, trgovcem, županstvom, začetnikom v notarskih in odvetniških pisarnah in pa ljudstvu sploh, radi česar sta dostavila poglavje o testamentih. Kot uradnika, ki sta zaposlena pri zemljiški knjigi, sestavila s a tudi 42 vzorcev zemljiško-knjižnih (ne: »zemlje-knjižnih«) vlog, zadolžnic itd. in pa 4 primere vzorcev za oporoko ter 1 za kodčil. Knjigo zaključuje seznam kolkovin in nekaterih pristojbin, urejenih po abecednem redu. Priznati je treba, da bo v navadnih, priprostih slučajih delo dobro služilo denarnim zavodom, ki imajo kolikor toliko izvežbane moči na razpolago, zasebnikom mogoče manj, ker ti ne pridejo tolikokrat v stiko z zemljiško knjigo. V nekoliko zamotanejših slučajih pa je potrebno tudi zavodom, da se obrnejo na notarja oziroma odvetnika t. j. povsodi tam, kjer dotična pravna stvar presega okvir takozvanih kurencij, ker je opreznost in previdnost gotovo umestnejša v začetku kot pa ko je reč že na napačnem tiru in tudi jurist strokovnjak dostikrat ne more odpomoči. Pisatelj sta nameravala izdati le bolj nekako zbirko vzorcev (Formularienbuch) in radi tega je prvo poglavje (»O zemljiški knjigi v obče«) t. j. teoretični del knjige primeroma zelo kratek. Naslanja se sicer ponekod skoro dobesedno na znani dr. Bartschev komentar, vendar pa mu manjka juridičen duh ter se ogiba vsaki razlagi juridičnih pojmov. Taka interpretacija je za razumevanje stvari potrebna, dasi je v resnici težko zamotane pravne pojme podati v razumljivi, vsakomur pristopni obliki. Takoj pri prvem stavku: »V zemljiško knjigo se v splošnem vpisujejo vse nepremične stvari in tiste pravice, ki so enake nepremičnim stvarim« bo nerazumljiv občinstvu, ker ni nikjer obrazloženo, katere pravice imajo po zakonu pravkar omenjeni značaj. Ako se naj označi javna imovina, ne gre devati v oklepaj (ceste, potoki itd.), sicer bo vsak čitatelj nestrokovnjak sklepal, da so vse ceste oziroma potoki javna imovina de lege. Želeli bi bilo dalje na primer tudi pojasniti, kaj je vložek, kaj je zemlje-knjižno telo, ko je vendar med obema razlika. Glede imovinskega lista bilo bi pripomniti, da so v njem vpisane tudi služnostne pravice, ribiške pravice in radicirane obrtne pravice; k poglavju, kdo da ima pravico prositi za vpise v zemljiško knjigo, pa bi bilo navesti §§ 78 in 79 o. z. z. Glede listin naj bi takoj na strani 20., ko je govor o legalizacijah podpisov, bile omenjene zemljiško-knjižne bagatelke (državni zakon z dne 5. junija 1890 oziroma deželni zakon z dne 7. julija 1896), pri katerih nadomešča legalizacijo podpisov posvedčenje po dveh moških pričah podpisa, kakor je to navedeno v posebnem odstavku na strani 54. Toda tudi glede tega odstavka je dodati, da morata v smislu § 1 zak. z dne 5. junija 1890 priči podpisa pristaviti razen svojega krstnega in lastnega imena tudi svoj poklic, bivališče, starost ter pripombo, da jima je oseba, katere pristnost podpisa osveščujeta, osebno znana. Na strani 27 (kolekovanje) je treba poravnati, da se vpisnina od zneska 1600 h mora priloziti v kolekih in sicer v ogib notionacije. Poglavje o predznambah je nepopolno, ker je omenjena tožba na opravičbo le mimogrede, predlog za izbris predznambe pa sploh ne. Praktične vrednosti je odstavek o konverzijah, ki je zlasti važen za denarne zavode, da vpravljajo po njem prevzeta posojila. Ponatisnila sta celo besedilo zakonov o konverziji z 22. februarja 1907 drž. zak. št. 48 in 49, kakor tudi fin. ministrski ukaz z dne 25. februarja 1907. Mesto besedila zakona bila bi umestnejša kratka, razumljiva razlaga istega. K strani 125 (formular menjalne pogodbe) opomnim, da je izraz »menja« sicer v rabi, razumljivejši pa je »menjava«. Odločno prekratek in premalo temeljit je pa odstavek o testamentih. Kakor

celemu delu manjka teoretične poglobitve in obrazlaženja pojmov (nikjer ni razloženo na primer kaj je zastavna pravica), tako se čuti ta verzeli zlasti pri tem poglavju, ki obsega s primeri vred osem strani. Materielno-pravna stran sploh ni tangirana. Če ne razloži kaj je dedič in kaj voliljojemnik, tudi ni mogoče razložiti razlike med testamentom in kodcilom. Izraz »glavni dedič« je lajiški. Obema pisateljema pa gre priznanje, da sta zlasti formulacije vestno in namenu primerno izbrala, kar gotovo ni tako lahka stvar kot se zdi na prvi pogled. Dr. R-i.

Razne stvari.

Jubilej tatu. Na neki farmi južno-ameriške države Paraguay živi človek, ki je pred dnevi slavil nenavaden jubilej. Piše se Viktor Kecs kem ethy in je bil nekoč praktikant budimpeštanskega davčnega urada. Prešlo je deset let, ko je ta praktikant postal znamenit umetnik-tat. Sedaj, ko je vse pozabljeno, kajti deset let je že mnogo časa, hočemo navesti samo sledeči slučaj iz njegovega življenja: Viktor Kecs kem ethy je imel v glavno blagajno odnesiti 588.000 kron. Denar so pred njim vložili v usnjato listnico in so jo zaklenili. Ključ je vzel Kecs kem ethy, a listnico sluga. Odpeljala sta se skupaj z vozom proti glavni blagajni. Med potjo je Kecs kem ethy ustavil voz, oddal slugi pripravljeno pismo, naj ga odnese nekemu prijatelju. Med tem ko je bil sam, je odprl s ključem listnico, vzel iz nje denar ter jo zopet zaprl. Ko se je sluga vrnil in rekel, da njegovega prijatelja v hiši, kamor ga je poslal, ne poznajo, se je Kecs kem ethy navidezno jezil in rekel slugi, naj stopi v voz, nakar sta se odpeljala dalje. Ko sta prišla pred glavno blagajno, je rekel Kecs kem ethy slugi, naj malo počaka, češ, da gre samo za trenutek na pošto, kjer bo oddal neko pismo. Odšel je zares na pošto, a sluga ga je zaman čakal. Ko se je sluga javil pri blagajni, kjer so listnico odprli z drugim ključem, ni bilo v njej onih 588.000 kron. Kecs kem ethy je srečno pobegnil, tiralice ga do danes niso zasledile.

H kata trofi »Titanica«. Amerikanska družina Cornel G. Amans, obstoječa iz obeh zakoncev, sinčka in matere soproge, je vsled malenkostnega slučaja odšla smrti v morju. Amerikanci so se odpeljali iz hotela v Southamptonu k luki, da bi se ukrcali na »Titanica«. Kočijaž pa je namesto »White Star Line« razumel »Red Star Line« ter je odpeljal potnike na pomol, kjer je bil zasidran parnik omenjene družbe. Ko so zaprili pomoto, je bilo že prepozno, da bi dospeli na »Titanica«, ki se je nahajal na drugem koncu luke. Poleg tega je pa nastala še precejšnja zamuda, ker so nosači z voza že zložili med tem vso prtljago in so jo morali zopet nalagati nazaj. Ko so dospeli na mesto, kjer je bil zasidran »Titanica«, je ogromni parnik že plul iz pristanišča. Družina je morala ostati v Southamptonu, vsled česar je bil mr. Amans zelo razjarjen. Zahteval je od lastnika hotela odškodnino in je grozil s tožbo, kočijaž pa je bil odpuščen. Ko pa je par dni pozneje dospela vest o grozni katastrofi, je spoznal mr. Amans v kočijažu svojega rešitelja. Sprejel ga je v svojo službo, bogato nagradil ter se zavezal skrbeti zanj celo življenje.

Prodaja oprave v portugalskih kraljevih palačah. Iz Lizbone poročajo, da je portugalska vlada obvestila parlament, da je sklenila, prodati vso opravo in dragocenosti v kraljevih palačah. Vendar pa se bo vse, kar se bo spoznalo kot osebna lastnina ekskralja Manuela in kraljice-matere, istima vrnilo. Prej pa se morajo vrtni državni predjemni, ki jih je vzel umrl kralj Carlos in ki znašajo kakih 20 milijonov. V zakladih, ki jih ima država, so tudi kronski dragulji, ki so shranjeni v gradu Necessiades. Te dragulje cenijo na 16 milijonov. Zaklade prednika don Miguela, ki so naloženi v neki portugalski banki, cenijo na 10 milijonov.

Kazensko postopanje proti Marconijevi družbi. Amerikanski generalni državni pravdnik sodnijsko zasleduje Marconijevo družbo za brezžično brzojavljenje, ker je družba ukazala, da se brezžične brzojavke ne smejo objavljati, dasi je takrat že senat ukazal, da se mora nesreča »Titanica« po senatu preiskati.

Kazen 2000 K radi razžaljenja časti. Okrajni sodnik na Dunaju, Landstrasse, je obsodil radi nekega žaljivega pisma neko stranko na 2000 K globe ali pa v 8dnevni zapor.

Kapitan ponesrečenega parnika »Texas« aretiran kot vohun. »Berliner Morgenpost« poroča, da so zaprli kapitana ponesrečenega parnika »Texas«, ker je osumljen, da je vohunil, kje da

se v smyrnskem pristanišču nahajajo mine.

Flasko mažarske razstave v Belgradu. »Vossische Ztg.« poroča iz Belgrada: »Dne 16. m. m. v Belgradu otvorjena mažarska deželna in industrijska razstava se je popolnoma izjalovila, ker jo Srbi radi kršitve hrvaške ustave bojkotirajo. Obiskalo je do zdaj šele 175 oseb, večinoma ptujcev.

Po zlati poroki umorjen. Porotno sodišče v Plznu je obsodilo na vislice 73letno delavčevno ženo Borik, ki je nekaj dni po zlati poroki ubila svojega 75letnega moža s sekiro. Na umorjenca se je poznalo 32 udarcev. Najvišje sodišče je obsodbo potrdilo.

Sodišče oprostilo kurjače »Olympica«. Iz Londona poročajo: Sodišče je, kakor se je svoj čas v Southamptonu poročalo, aretiralo 53 kurjačev morskoga velikan »Olympic«, ker so se branili služiti, ker ladja ni imela dovolj rešilnih čolnov. Kurjače so preganjali kot upornike. Parnik »Olympic« ni mogel odpluti na morje, ker so kurjače aretirali. V soboto je policijsko sodišče v Hamptonu sodilo aretirane kurjače. Razsodilo je, da so sicer kurjači krivi, a da jih kljub temu oproste, ker ne gre, da bi se kaznovali z zaporom ali denarno globo.

Medkrovni potniki »Titanica« izpovedujejo, da so častniki zaklenili vrata na medkrovu, skozi katera edina bi se mogli potniki rešiti. Medkrovni potniki so nato vrata razbili.

Samoumor odvetnika. V Budimpešti se je 4. t. m. ustrelil odvetnik dr. Ivan Nagy, ki je bil brez sredstev. Pred desetimi leti je imel dobro idočo pisarno ter se je oženil z neko posesnikovo hčerjo, ki je imela veliko dote. Zapravljati pa je začel denar, žena se je ločila od njega in prišel je v tako stisko, da je bil od 1. t. m. brez stanovanja.

Velikanski spomenik Viktorja Emanuela v Rimu razpada. Ta spomenik, ki je požrl ogromne milijone denarja in se zidal celo vrsto let, ima posebno smolo. Komaj je bil lansko leto z ogromnimi žrtvami dograjen in odkrit, pa je že začel narazen lezti. Ogromna stavba je dobila na vzhodni in severni fronti nevarne razpoke. Na predlog neke komisije so se napravile ob temelju spomenika velike železne podpore, ki spomenik skupaj drže, da ne gre narazen.

Letalni stroji na Angleškem. Angleška vlada je sklenila nakupiti 40 letalnih strojev poleg že 20 naročenih. Petnajst letalnih strojev bo stationiranih v Londonu, medtem ko bodo ostale razdelili na posamezne armadne zборе.

Proti sv. Janezu Nepomuku so nastopili praški svobodomislci. Društvo »Volna Myšlenka« je vložilo prošnjo na županstvo, da naj se prepove starodavna procesija na god sv. Janeza, ki je vedno prav lepa, ko se ljudje vozijo v čolnih, okrašenih z lučicami, po Veltavi. Svobodomislci hočejo, da naj se ta procesija uvede v čast zgodovinarju Palackemu, ki je bil protestant.

Samoumor v uradu. V Krakovu se je pred očmi svojih tovarišev ustrelil v uradu uradnik državne železnice Karel Kabylski. Vzrok samoumora ni znan.

Samoumor zločinske matere. V Poznanju so pogrešali že od 22. aprila 19letno posestnikovo ženo Apolonijo Schultz, ki je brez sledu izginila. Sedaj pa so našli njeno truplo nekje v zemlji zakopano. Dognalo se je, da je bila umorjena. Kot osumljeno umora so zaprli njeno taščo, ki je končno tudi priznala, da je sinaho ubila v prepiru. Nadalje je pred nekaj dnevi tudi zažgala hišo svojemu sinu, tako da je ta zgubil vse svoje imetje. Ko so jo hoteli odvesti pred preiskovalnega sodnika, so jo našli v ječi obešeno.

Ladja se je potopila. Islandska ribiška ladja »Svanus« je zadela ob južni islandski obali na francosko ladjo in se potopila. Nezgodila se je zgodila v silnem snežnem metežu, ki je zastiral pogled. Dvanajst mornarjev se je rešilo, 20 jih je utonilo, ker so med nesrečo spali. Zadnje tedne je doletela v morskih viharjih nad 60 islandskih ribičev smrt v valovih.

Podraženo usnje. Zaradi višjih cen neobdelanih kož so sklenile velike nemške usnjarske tvrdke, da zvišajo cene usnju. Za različne vrste usnja zahtevajo 3 do 5 mark več pri 50 kg. Slabše usnje, ki je večinoma namenjeno za eksport, se je celo podražilo za 10 mark pri 50 kg. Zveza saških in turinskih usnjarskih tovarnarjev bo sklicala skupno zborovanje, da se doseže skupno in enotno zvišanje cen usnja.

Mrtveci v avtomobilu. Iz Bukarešta poročajo: V nekem gozdu pri Pileštiju, ki je zelo zapuščen, so našli v grmovju zaraščen avtomobil. Pnevmatiko na njem so objedle že žuželke, barva pa je bila že izprana od dežja. Ko so odprli zarjavela vrata, so našli v avtomobilu na sedežih trupli nekega moža

in neke ženske, ki sta se držala tesno objeta. Obe trupli ste bili že močno objedeni od žuželk ter sta imeli na desni strani čela rane od strelcev. Ze nekaj mesecev je bil avtomobil raket za oba mrtveca, pri katerih niso našli nobenih stvari, s pomočjo katerih bi se moglo dognati nujno identiteto. Z voza samega so bili skrbno odstranjeni vsi napisi tvrdke, ki ga je zgradila. Moški je star okoli 40 let, dama pa okoli 25 let.

Ljubljanske novice.

Ij Promenadni koncert godbe 27. domobranskega gorskega polka. Včeraj dopoldne je priredila godba tukajšnjega 27. domobranskega gorskega polka, nad 50 mož močna, svoj prvi promenadni koncert v »Zvezdi«. Skladbe, ki jih je godba proizvajala ob tej priliki, so splošno ugajale, zlasti pa še točno proizvajanje. Godbi se pozna, da je dobro izšolana. Promenadnega koncerta se je udeležilo izredno mnogo občinstva iz vseh slojev prebivalstva, ki je z zanimanjem poslušalo godbo naših domačih fantov.

Ij Zastreljanje c. kr. gorskih polkov v Ljubljani so bila te dni razposlana vabila. Streljanje na dobitke se bo vršilo od 17. do 24. maja. Nagrade se bodo razdelile za častnike in goste dne 24. maja ob 7. uri zvečer v slavnostni dvorani deželnega predsedstva, za moštvo 21. maja ob 7. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«. Ob priliki streljanja bo prirejeno med drugimi priredbami velik mizozov, priredi se dobrodelni koncert na korist mestnim revežem, popoldanski koncert, katekrega zaključijo umetniški ogenj; vršili se bodo promenadni koncerti itd. Postojnsko jamo obiščejo udeleženci streljanja dne 20. in 25. maja.

Ij Godbeni ravnatelj g. Jožef Zührer, ki je skoro pol stoletja vodil tukajšnjo »Philharmonische Gesellschaft«, gre v pokoj. Predvčerajšnjim je zadnjikrat vodil koncert.

Ij Vojaški koncert v »Bellevue« na korist spomenika gen. Gablenz je včeraj preprečil dež. Koncert se vrši prihodnjo nedeljo.

Ij Preprečena pot. Včeraj sta se hotela odpeljati v Ameriko Anton Ivančič in Alojzij Mihačič, obadva rodem iz Čelja pri Postojni, ter se s tem izogniti vojaški dolžnosti. Na južnem kolo-dvoru jima je pa nakano preprečil službojuči nadstražnik Nikolaj Večerin ter ju aretoval. Imela sta pri sebi 966 kron denarja. Obadva so oddali sodišču.

Ij Zaradi prepovedanega povratka je bila aretovana slaboglasna Marija Repanšek, rodem iz Podhruške pri Kamniku. Repanškova je bila že dvajsetkrat predkaznovana. Izročili so jo sodišču.

Ij Izlet na Jadransko morje priredi za srednješolce in njihove starše ter sorodnike tukajšnja podružnica avstrijskega mornariškega društva. Za izlet se mora oglasiti 350 udeležnikov. Odhod iz Ljubljane v Trst bo s poseb. vlakom ob pol 7. uri zjutraj. V Trstu ogled naprav »Stabilimento tecnico« in njegovih ladijskih gradenj, nato vožnja z Lloydovim parnikom po tržaškem zalivu (Miramar, Grado itd.) Obed na ladji. Za vse to in za vožnjo nazaj v Ljubljano bo plačati za osebo 11 K. Kdor se bo hotel udeležiti tudi skupne večerje, bo plačal še 1 K.

Ij Umrli so v Ljubljani: Fran Cerar, celozemljak, 56 let. — Angela Aubar, zasebnica, 17 let. — Ivan Zupan, mešetar, 26 let. — Ivan Dolenc, rejenc, 7 dni. — Ivana Tomšič, vdova finančnega stražnika, 74 let. — Gašper Dolenc, dninar, 50 let. — Kristina Jazbec, kočarjeva hči, 4 leta. — Miroslav Glavan, sprevednikov sin, 9 mesecev. — Marija Klobučar, kočarica, 38 let. — Anton Ovičaj, tovarniški delavec, 66 let. — Josipina Tomažič, služkinja, 29 let. — Marija Tojkar, rejenska, 3 mesece. — Marija Izlakar, kavarnarjeva hči, 11 mesecev. — Florijan Šitar, dninar, 57 let.

Ij Dotičnik, ki je izgubil pred kratkim v mestu v vreči nekaj ovsa in odejo, naj pride ponj na osrednjo policijsko stražnico.

Koroške novice.

k Radi očitanja, da je s »črničmi« volil je tožil nadučitelj Hribernik v Lipi nemškega agitatorja Augusta Hofferja v Lipi. Hoffer je bil obsojen na 100 K globe. Priziv mu ni nič pomagalo.

k Z avstrijsko - italijanske meje. »Gazetta di Venezia« poroča, da je pri Crignedalu patrolja štirinestrice iz Chiusaforte aretovala štiri avstrijske topničarje iz Malborgheta, ki so prekorčili z bajoneti mejo. Odvedli so jih v zapore v Tolmezzo, a jih niso mogli ta-

koj zaslišati, ker so znali govoriti samo češko. Pri poznejšem zaslišanju so izpovedali, da spadajo k prvi stotnji 4. trdnjavskega topničarskega polka, ki je nastanjena v Malborghetu, in da se pišejo Franc Dusch, Vaclav Pelamuck, Jožef Vileck in Franc Leibar. Izjavili so, da so nevede prekoračili mejo.

Telefonska in brzojavna poročila.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Rim, 6. maja. »Agencia Stefan« javlja z dne 5. maja z Rhodosa: 3000 mož močan sovražnik je bil odbit in potisnjen do mestnega zidu. Ponoči se je sovražnik razdelil v male čete, ki so šle v notranjost otoka. Mi smo imeli sedem ranjencev, Turki 23 mrtvih, 48 ranjenec, 47 Turkov je bilo vjetih. Danes se je izvršila predaja otoka. Prebivalstvo je naše čete prijazno pozdravilo.

Carigrad, 6. maja. Listi poročajo, da je včeraj parnik »New York« družbe »Hadži - Daud« ustavila italijanska križarka »Symi« in ga preiskala. Zupan iz Astija in več turških orožnikov je bilo ujetih.

MEHIKANSKI VSTAŠI PROGLASILI SVOJEGA PREDSEDNIKA.

El Paso, 6. maja. V Juarezu so proglasili vstaši generala Emilija Vaskveza Gomeza za provizoričnega predsednika v Mehiki.

IZGUBE FRANCOZOV PRI ELMIAZIZU.

Pariz, 6. maja. Iz Tangra poročajo, da so Francozi izgubili v boju pri Elmi-Azizu 7 mrtvih in 30 ranjencev. Pogrešajo pa 6 mož in 1 častnika.

NOVE VOLITVE V BELGIJI.

Bruselj, 6. maja. V soboto je belgijska zbornica pozno zvečer rešila proračun, ko ga tudi senat reši, razpuste najbrže 11. t. m. belgijski državni zbor. Nove volitve bodo 2. junija.

EKSPLOZIJA V TVORNICI KALIJA. — TRIJE UČITELJI SMRTNO-NEVARNO RANJENI.

Berolin, 6. maja. V tvornici kalija tvrdke Frogerschall je eksplodiralo več zabojev kalija, ko so ogledovali tvornico člani nekega učiteljskega društva. Trije učitelji so bili smrtno nevarno ranjeni.

STAVKA ŽELEZNIŠKIH SKLADIŠČNIH DELAVCEV V CHICAGU.

Chicago, 6. maja. Ker so železniške družbe odklonile zahteve svojih skladiščnih delavcev, je pričelo stavkati 6 tisoč skladiščnih delavcev vseh 24 železniških prog, ki križajo Chicago.

ZOPET ANARHISTIČEN UMOR NA FRANCOSKEM.

Nancy, 6. maja. V Nancyju je ustrelil anarhist Bill voznika Blanchet-

ta, katerega je obdolžil, da je izdal anarhista Remerta, ki je bil v zvezi z Bonnotom in z Garnierem. Bill je pobegnil.

VELIKA NESREČA V TORONTU.

3 osebe mrtve. — Nad 20 ranjencev. Toronto, 6. maja. Tu se je podrla poslopje, v katerem se je nahajala velika konfekcijska trgovina. Mrtve so tri, ranjenih pa nad 20 oseb.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
5	9. zveč.	38,8	11,6	sl. zah.	dež	
1	7. zjutr.	40,0	10,8	sl. svzh.	oblačno	2,9
	2. pop.	40,0	18,3	sr. jug	del. obl.	
Srednja včerašnja temp. 8,4°, norm. 12,7°.						

Kovaški pomočnik

se takoj sprejme na Fužinah pri Ljubljani. Anton Bobnar, kovaški mojster.

Semenj v Zagorju ob Savi

vrši se mesto 12. maja 1461

že v soboto 11. maja.

Županstvo Zagorje ob Savi

Fini, zelo ceni, modni

DAMSKI SLAMNIRI

se dobijo pri g. l. Podboju p. Sv. Petru v Ljubljani, tudi žalni, vel. zaloga itd.

1462 Tovarnar.

Zahvala.

Kranjska hranilnica je na letošnjem občnem zboru dovolila Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu zdatno podporo 500 K.

V imenu gasilnega in reševalnega društva izrekava za velikodušni dar najtoplejšo zahvalo in obenem prosiva nadaljnje naklonjenosti.

V Ljubljani, dne 27. aprila 1912.

Fran Barle t. č. blagajnik. Ludovik Stricel t. č. načelnik.

Ivan Majhen

c. kr. poštar v Črnem Vrhu

Anica Majhen roj. Dervar

poročena

Črni Vrh

Ljubljana

1464

Brez posebnega obvestila.

Uršula Souvan, roj. Kušar objavlja v lastnem in v imenu vseh sorodnikov tužno vest, da je naša dobra sestra, teta in svakinja gospodična

Ivana Kušar
zasebnica

danes ob 2. uri zjutraj po dolgi, mučni bolezni, večkrat prevadena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

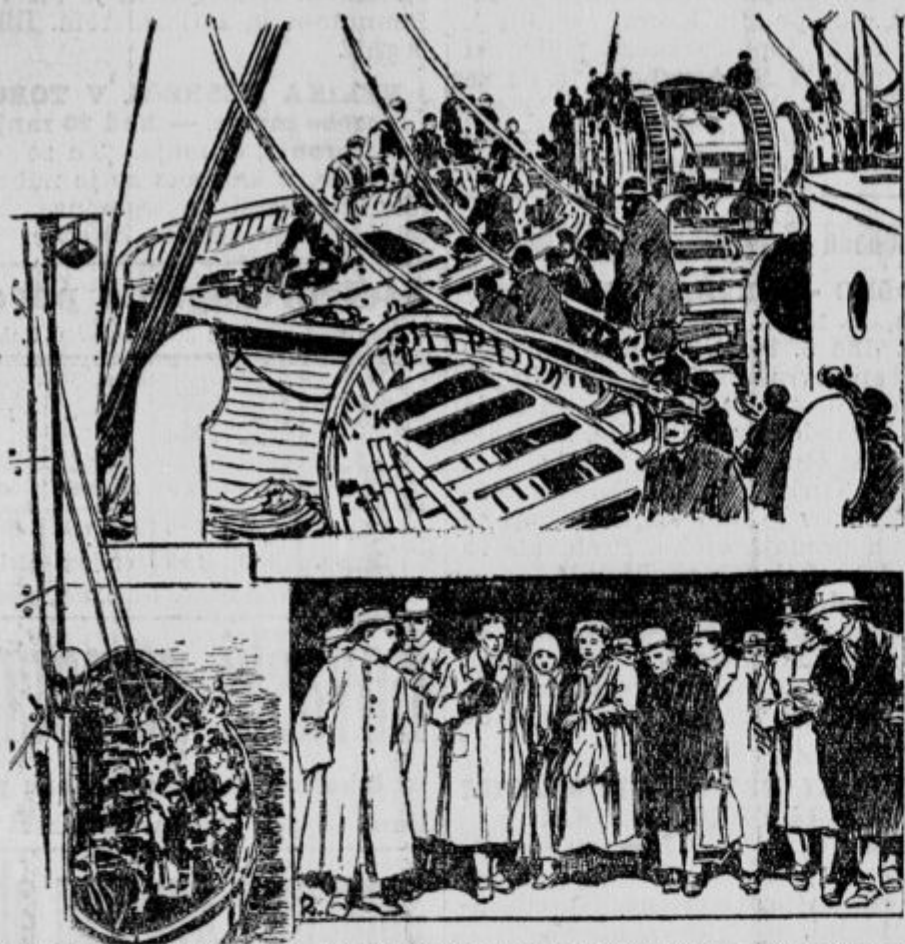
Pogreb bode v torek, dne 7. maja ob 5. uri popoldne iz Šelenburgove ulice št. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v cerkvi Marijinega Oznanenja oo. frančiškanov Ljubljani dne 8. maja ob 9. uri dopoldne.

Drago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin. V Ljubljani, dne 6. maja 1912.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

»Karpattija« sprejme prvi rešenci zapuste v New Yorku »Karpattio« v rešilni čoln. Prvi rešenci zapuste v New Yorku »Karpattio« v spremstvu sorodnikov in časnikarjev.

Jidovski ritualni umor.

Dne dvanajstega marca lanskega leta je bil v Kijevu umorjen nek deček — Andrejev Jusčinski. Okolnosti, ki so se konstatirale pri tem zločinu, so vzbudile splošno mnenje, da se je na Jusčinskem izvršil jidovski ritualni umor. Sled je končno tudi vodila do nekega Juda, ki so ga kot jako osumljenega zaprli in sedaj teče proti njemu preiskava. Kakor vselej — v spominu je še Hilsnerjev proces —, kadar se gre za slične slučaj, tako so tudi sedaj vse tajne jidovske sile na delu, da vplivajo na javno mnenje vsega civiliziranega sveta, češ, da se ubogim Judom s podtikanjem ritualnega umora strašna krivica dela in da bi bila obsodba s tega stališča nezaslišana sramota za vse kulturno človeštvo. Judje so izza kulis v javnost lansirali proglas, v katerem se v imenu npravnega napredka človeške družbe protestira proti temu, da bi se slučaj Jusčinskega izrabljal proti Judom kakor da se je izvršil umor v judovski ritualne namene. Proglas pravi, da se še nikdar v nobenem takem slučaju ni mogla doprinesti niti senca dokaza, da bi bili Judje iz verskih nagibov umorili kakega človeka. Najuglednejši krščanski poznavatelji jidovskih verskih knjig so neovržno dokazali, da je jidovski ritualni umor gola izmišljotina. Srčna zadeva vsega kulturnega sveta mora tedaj biti, da se tej vraževernosti enkrat za vselej izpodkopljejo tla in tako prepreči krvoprelitje nad nedolžnimi Judi. Proglas so podpisali mnogoštevilni nemški učenjaki, šolniki, umetniki, zdravniki, juristi, politiki i. dr. Jako zanimivo

AVGUST STRINDBERG — BOLAN.

Znameniti švedski pisatelj Avgust Strindberg je smrtnonevarno obolel in dvomijo, da bi okrevaj. Prinašamo njegovo sliko. 2. t. m. so Strindberga že tretjič operirali, kar je prineslo bolniku sicer znatno olajšanje velikih bolečin, v ostalem pa je položaj tak, da je pričakovati vsak trenutek njegove smrti. Avgust Strindberg je bil rojen leta 1849 v Stockholmu, studiral medicino in se posvetil literaturi. Njegovim prvim delom, ki niso našla mnogo odmeva, so sledile literarno dragocene tragedije. V svojih poznejših delih je razvil bivši journalist polno romantične poezije. Strindberg je v novejši švedski literaturi prvi bodisi po krasnem jeziku, bodisi po vsebini svojih del, ki pa krščanstvu niso prijazna.

osvetljuje vso to stvar »Alldeutsches Tagblatt« z dne 30. marca t. l. Predvsem opozarja, kako čudno je, da se ves nemški kulturni svet tako zavzema za kijevski umor, ki je vendar malo preoddaljen in premalenkosten za toliko pozornost. Toda danes ima jidovstvo potom časopisja in po svojem bogastvu vse javno mnenje v svojih rokah in je komandira po svoji volji, upreti se mu more le tisti, kdor se ničesar več ne boji in ničesar več ne upa, kdor torej nima ničesar več izgubiti. Drugič list opozarja na to, da v proglasu niso navedeni tisti krščanski pisci, ki bi bili dokazali, da je jidovski ritualni umor gola izmišljotina. Ti gospodje, ki so se tako samozavestno podpisali pod proglas, o ritualnem umoru iz lastnega znanja ne vedo prav ničesar; oni ne poznajo jidovskih verskih predpisov, ne poznajo raznih tajnih ruskih jidovskih sekt in se niso prepričali, kaj pišejo o tej stvari tisti navedeni krščanski pisci. Nevredno je torej teh mož, da s svojim podpisom nekaj zanikajo, česar ne poznajo. Res je, da se Nemcu nehoje upira vera v ritualni umor; toda zgodovina hrani nepobitno dokazane slučaje ritualnega umora. V delu Georga Liebes (Diederichs, Jena): »Das Judentum in der deutschen Vergangenheit«, sta z vsemi imeni oseb in krajev navedena dva taka slučaja, ki pa seveda nista edina. Še bolj zanimivo pa je, kar o tem navaja dr. Majer-Balaban v dr. Blochovem centralnem glasilu za celokupne koristi judovstva: »Oesterreichische Wochenschrift«, 36. zvezek leta 1910., pod naslovom: »Skizzen und Studien zur Geschichte der Juden in Polen«. Sicer je sestavek za nepoklicane le deloma razumljiv, ker je ves prepleten s hebrejski pisanimi citati iz Talmuda in biblije, vendar pa je nekaj odstavkov brez teh citatov, torej povsem razumljivih. Gre pa za »oficielni program disputacije Frankistov v Lvovu«, ki se je začela 17. julija 1759 in končala 10. septembra istega leta. Frankisti, ki obstoje še danes na Poljskem, Moldavi in Turškem, so sekta, ki jo je ustanovil Jud Jakob Frank. Sekta odklanja mnoga mesta Talmuda in se precej bliža krščanstvu. Na navedeni disputaciji je bila 6. avgusta (1759.) na dnevnem redu točka: Talmud uči ritualni umor. Poročilo slove: »I. Mnogokrat je na Poljskem in Litavskem prišlo do ritualnih procesov, v katerih se je talmudistom dejanje dokazalo in so bili k smrti obsojeni. Vedno pa so skušali svet o svoji nedolžnosti prepričati in izjavljali, da jih kristjani po krivem tožijo. Mi pa jemljemo za pričo Vsevednega, ki ima priti soditi žive in mrtve, ne iz maščevanja do talmudistov, marveč iz ljubezni do svete vere, ki jo sedaj sprejememo, da je krvna obtožba opravičena in da smo se mi sami v mladosti te hudobije učili.« Potem sledi teološka razmotrivanja, ki naj bi dokazala, da Talmud uči ritualni umor kristjanov; zaključek pa tvorita odstavka: »XII. V Talmudu so različne besede, ki se na nekaj drugega nanašajo, katere pa talmudisti za kristjansko kri, ki jo rabijo za Pesach (Velikonoč), uporabljajo; s tem hočejo Mesijevo kri, ki so jo prelili, s sveta izbrisati in se igrati s čarovnijo. Mi pa stojimo blizu krsta in zato vse to razodenemo svetu XII. Vse to smo oznanili

svetu in kličemo Boga in njegovo stransko sodbo za pričo, da smo resnico govorili.« Tako je ortodokсно jidovsko glasilo priobčilo dokaz, da so leta 1759. Judje sami talmudistom očitali ritualni umor kristjanov. Judovski in od jidovstva inspirirani liberalni listi tako radi pograbijo vsako zablodo posameznika ali sekte na krščanskem verskem polju — naj si za spremembo privoščijo enkrat to jidovsko - versko kost!

DAROVIL

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju, so v času od 31. marca do 18. aprila darovali: 100 K: Tržaška posojilnica in hranilnica. — 30 K: Dr. Ivan Kimovec v Trstu iz kaz. poravnave proti Izaku Luttwaku. — 20 K: Posojilnica v Konjicah in Hranilnica in posojilnica v Dolu na Štajerskem. — 10 K: Gab. Jelovšek; Mih. Tomšič; tovarnar Lenarčič; Kmetška posojilnica vrhniške okolice; vsi na Vrhniki; dr. Val. Flerin, okrajni sodnik v Žužemberku; Peter Zink, okrajni sodnik v Trstu in dr. Leopold Poljanec, profesor v Krčevini pri Mariboru. — 5 K: Ign. Šega, višji strojni komisar v Ljubljani; J. in A. Majdič v Kranju; Josip Verbič; Ivana Jelovšek; J. R. Hočvar in J. Oblak; vsi na Vrhniki. — 3 K: Josip Kunstel na Vrhniki. — 2 K: Dr. Pavel Skaberne in Lovro Kragelj; oboja na Vrhniki; Anton Suša, trgovec; Viktor Poznik, notar in Neimenovan; vsi v Senožečah. — 1 K: Anton Novak, sodni oficij; Ivan Mlakar, rest.; Anton Bradel, respicient finančne straže; Franc Schweiger davč. asist., Ant. Dolenc, davč. ofic., Ivanka Kariž, neimenovana, Rud. Klacna, davč. upravitelj; Maks Moravc, posestnik; Edvard Picek, okrajni sodnik; Vencelj Ardo, trgovec; Franc Zadnek, trgovec; Ivan Zelen, trgovec; Josip Meden, posestnik; Hinko Suša, posestnik; Vladko Suša, visokošolec; Fani Kuralt; Franc Suša,

posestnik in Nina Mohorčič; vsi v Senožečah. Vsega 302 K. — Izrekajoč iskreno zahvalo vsem darovalcem in nabiralcem, opozarja društveni odbor, da bo moral maja meseca zopet razdeliti med revno dijaštvo nad 1000 K, radi česar nujno potrebuje nadaljnjih podpor. Podpore naj se pošiljajo na naslov blagajnika: Dr. Stanko Lapajne, dvorni in sodni odvetnik, Dunaj, I. Bräunerstrasse 10.

PANTEON DINASTIJE KARAGJEORGEVIČEV.

Belgrad, 6. maja. Kralj Peter zgradi na gori Oplenac krasno cerkev iz belega marmorja, kjer bodo pokopavali mrtve člane vladarske rodbine Karagorgjevičev.

Službe išče

blagajničarka

ki je dovršila trgovski tečaj z dobrim uspehom. Nastop s 15. majem. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo tega lista pod 1397. 1397

Komptuaristinja

1398 ki je dovršila trgovski tečaj z dobrim uspehom želi primerne službe. Nastop s 15. majem. Naslov pove iz prijaznosti uprava tega lista pod 1398.

Stiri pare utrijenih tovornih konj

Z vozovi vred se po ugodni ceni prodaja. Kje, pove uprava tega lista pod št. 1440.

DUNAJ

LONDON

PARIS

RIM

3380

MASTIN

ki se dobiva pri vsakem trgovcu. Svetovnoznani doktorja pl. Trnkóczyja kranjski redilni in varstveni prašek za živino. Na razstavah je dobil prve medalje, od živinorejcev na tisoče zahvalnih pisem. Dobiva se po pošti, najmanj pet zavojev za 2 K 70 v.

Olimpija krema brez maščobe, lepilo prve vrste, je najboljša in najuspešnejša sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lisaji, mozoli itd. Mali lonček K 1.20, veliki lonček K 2.—

Olimpija puder rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Skafulja 1 K 50 v.

Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 v.

Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 30 vin.

Mazilo zoper ozeblino. Sredstvo zoper ozeblino. — Lonček z navodom o rabi 80 vin., tucat 8 K.

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mest. — Lonček z navodilom 40 vinarjev, tucat 4 K.

Lekarna Trnkóczy, zraven rotovža, v Ljubljani.
 Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trdka. — Preizkušeno lekarniško blago
 Drogerijske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon 190 3481

Priporočam domača najnovejša konfekcijska trgovina Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta šte. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

1183

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

Naznanilo preselilve.

Slavnomu p. n. občinstvu se usojam najoljudnejše javiti, da sem se preselil s svojo obrtjo iz Sodne ulice št. 3 v

Gradišče št. 4

in se velecenjenim odjemalcem priporočam za nadaljnje blago-
 hojno zaupanje. Velepospovnanjem

Ivan Zamijen
 čevljarski mojster.

1442 2